

2

UHAMIAJI NA WAHAMIAJI: MUHTASARI WA HALI DUNIANI

Utangulizi

Katika majadiliano mengi kuhusu uhamiaji, kwa kawaida mahali pa kuanzia huwa idadi. Kuelewa mabadiliko ya kiwango cha uhamiaji, mienendo inayoibuka na idadi inayobadililikabadi ya watu inayohusiana na mabadiliko ya kijamii na kiuchumi ulimwenguni, kama vile uhamiaji, kunatusaidia kuelewa ulimwengu unaobadilika ambamo tunaishi na kufanya mipango ya siku zizazo. Makadirio ya sasa ya ulimwengu ni kwamba kulikuwa na wahamiaji karibu milioni 272 duniani katika mwaka 2019, ambao ni sawa na asilimia 3.5 ya idadi ya watu ulimwenguni.¹ Jambo la kwanza muhimu kutambua ni kwamba hii ni idadi ndogo sana ya idadi ya watu ulimwenguni kote, ikimaanisha kuwa kukaa katika nchi ya kuzaliwa bado ndilo jambo la kawaida kwa kiwango kikubwa. Idadi kubwa ya watu hawahami kuvuka mipaka; idadi kubwa zaidi huhama ndani ya nchi (takriban wahamiaji wa ndani milioni 740 katika mwaka wa 2009).² Mbali na hilo, ongezeko la wahamiaji wa kimataifa limedhihirika taratibu kwa muda mrefu - kwa idadi na kiwango - na kwa kasi kubwa zaidi ikilinganishwa na ilivyotarajija hapo awali.³

Idadi kubwa ya watu huhama kimataifa kwa sababu zinazohusiana na kazi, familia na masomo - ikihusisha michakato ya uhamiaji ambayo hufanyika bila changamoto za kimsingi kwa wahamiaji au nchi wanazoingia. Kwa upande mwingine, watu wengine huondoka nyumbani kwao na nchini mwao kwa sababu kadhaa za kulazimisha na wakati mwingine za huzuni, kama migogoro, mateso na majanga. Huku wale ambao wamefurushwa, kama wakimbizi na wakimbizi wa ndani (IDPs), wakiwa wanajumuisha asilimia ndogo ya wahamiaji wote, mara nydingi ndio wanaohitaji usaidizi na kuungwa mkono.

Sura hii, inayolenga data na mienendo muhimu ya uhamiaji ulimwenguni, inajaribu kusaidia watunga sera zinazohusiana na uhamiaji, weledi na watafiti wa uhamiaji kuelewa suala zima la uhamiaji, kwa kutoa habari za kijumla juu ya uhamiaji na wahamiaji. Sura hii inatumia vyanzo vya kitakwimu ilivyokusanywa na Idara ya Uchumi na Masuala ya Kijamii ya Umoja wa Mataifa (UN DESA), Shirika la Ushirikiano wa Kiuchumi na Maendeleo (OECD), Shirika la Kazi Duniani (ILO), Benki ya Dunia, Shirika la Umoja wa Mataifa la Kuhudumia Wakimbizi (UNHCR), Kituo cha Kufuutilia Uhamishwaji wa Ndani (IDMC) na Shirika la Uhamiaji la Kimataifa (IOM).⁴ Sura hii inatoa muhtasari wa data na mienendo ya wahamiaji wa kimataifa (wanaoishi mahali) na uhamiaji wa kimataifa (wanaotoka na kuingia). Pia inatoa majadiliano kuhusu vikundi maalum vya wahamiaji - yaani, wafanyakazi wahamiaji, wakimbizi, wahamiaji wanaotafuta hifadhi, wakimbizi wa ndani na wahamiaji waliopotea - pamoa na watu wasio utaifa na pesa zinazotumwa kimataifa.

¹ UN DESA,2019a.

² UNDP, 2009.

³ Tazama, kwa mfano, Ripoti ya Shirika la Uhamiaji Duniani ya IOM 2003 (IOM, 2003), ambayo ilitumia data ya idadi ya watu ya Umoja wa Mataifa (UN DESA, 2002) na data ya uhamiaji (IOM, 2000).

⁴ Kwa kuzingatia upeo wa ripoti hii, takwimu zilizotumiwa katika sura hii ziliikuwa za wakati uliopo yaani kufikia tarehe 30 Juni 2019, isipokuwa kwa data za kimataifa za idadi ya wahamiaji ambazo zilijumuishwa katika sura kufuatia kutolewa kwa marekebisho ya 2019 na UN DESA mnama tarehe 17 Septemba 2019.

Pia sura hii inarejelea kusanyiko linalokua la data za kiprogramu za IOM, hasa kuhusu usaidizi wa kurejea nyumbani kwa hiarai na kujumuishwa tena katika jamii, utoaji wa makazi mapya, ufuatilaji wa waliofurushwa na waathiriwa wa biashara haramu ya usafirishaji wa binadamu. Wakati data hizi kwa ujumla si za ulimwengu wote au kiwakilishi chake, zinaweza kutoa vidokezo kuhusu mabadiliko ambayo yametokea katika programu na shughuli husika ulimwenguni. Kama shirika la Uhamiaji la Umoja wa Mataifa, lenye shughuli zinazohusiana na mada zote zilizojadiliwa katika sura hii, data za IOM zina uwezo wa kutoa ufahamu zaidi juu ya uhamiaji na mienendo yake anuwai ikiwa ni pamoja na mahitaji tofauti ya wahamiaji.

Sura hii inaangazia baadhi ya changamoto zinazohusiana na ukusanyaji wa data na ufanuzi ambao hufanya uchambuzi kamili wa mienendo ya uhamiaji katika kiwango cha ulimwengu kuwa mgumu.⁵ Hili pia linabaki kuwa changamoto kwa Mataifa mengi yanayojaribu kuchambua mienendo ya uhamiaji ndani ya nchi au kanda zao, kama inavyoonekana katika Mkataba wa Ulimwengu wa Uhamiaji Salama, wenyewe Utaratibu na Unaokubalika, na msisitizo wake juu ya ukusanyaji wa data kwa sera inayotegemea ushahidi (Lengo la 1 la Mkataba wa Ulimwengu - angalia majadiliano katika sura ya 11 ya ripoti hii). Jitihada zinazoendelea za kukusanya na kuboresha takwimu za uhamiaji zimesababisha data zilizopo kupanuka; hata hivyo, haja ya uwezo zaidi wa kiufundi ni kikwazo ambacho bado hakijashindwa wakati jamii ya kimataifa inashughulika kukuza picha kamili ya mambo muhimu ya uhamiaji ulimwenguni. Vivyo hivyo, kufafanua uhamiaji na wahamiaji ni jambo changamano, kama ilivyojadiliwa kwenye kisanduku cha maandishi hapa chini.

Kufafanua uhamiaji, mhamiaji na istilahi nyingine muhimu

Mbali na ufanuzi wa jumla wa *uhamiaji na wahamiaji*, kama ule unaopatikana katika kamusi, kuna ufanuzi anuwai mahususi wa istilahi muhimu zinazohusu uhamiaji, ukijumuisha nyanja za sheria, utawala, utafiti na takwimu.^a Hakuna ufanuzi uliokubaliwa ulimwenguni wa uhamiaji au mhamiaji, hata hivyo, fasili kadhaa zinakubaliwa na wengi na zimekuzwa katika mazingira mbalimbali, kama zile zilizoelezwa katika *Mapendekezo Kuhusu Takwimu za Uhamiaji wa Kimataifa* ya UN DESA 1998.^b

Ufanuzi wa kiufundi, dhana na kategoria za wahamiaji na uhamiaji kwa kawaida huongozwa na masuala ya kijiografia, kisheria, kisiasa, kimethodolojia, kiwakati na mengineyo. Kwa mfano, matukio ya uhamiaji yanaweza kufafanuliwa kwa njia nyingi, pamoja na kuyahuishwa na mahali pa kuzaliwa, uraia, mahali pa kuishi na muda wa kukaa mahali.^c Hili ni muhimu wakati wa kupima na kuchambua athari za uhamiaji na wahamiaji (vyovytote zilivyofafanuliwa). Tunawahimiza wasomaji kurejelea vyanzo vya msingi viliviyotajwa katika sura hiyo kwa habari kuhusu ufanuzi mahususi na uainishaji msingi wa data. Wasomaji wanaweza pia kupata kuwa IOM *Glossary on Migration* (toleo la 2019) ni rejeleo linalofaa.^d

a Angalia, kwa mfano, Poulain na Perrin, 2001.

b UN DESA, 1998.

c Angalia, kwa mfano, de Beer et al., 2010.

d IOM, 2019b.

5 Kwa jumla, nyaraka za kimaelezo, ilani, upungufu na mbinu kuhusu vyanzo mahususi vya data zinaweza kuwa nyingi, na kwa hivyo hazijajumuishwa katika sura hii. Hata hivyo, vyanzo vimetambuliwa waziwazi ili wasomaji wawzeze kuvirejelea.

Wahamiaji wa kimataifa: idadi na mienendo

UN DESA hutoa makadirio ya idadi ya wahamiaji wa kimataifa ulimwenguni. Majadiliano yafuatayo yanatumia makadirio hayo, ambayo yanategemea data iliyotolewa na Mataifa.⁶

Mapendekezo ya Umoja wa Mataifa Kuhusu Takwimu za Uhamiaji wa Kimataifa yanafafanua “mhamiaji wa kimataifa” kama mtu yeoyote ambaye amebadilisha nchi yake ya makazi ya kawaida, yakitofautisha kati ya “wahamiaji wa muda mfupi” (wale ambao wamebadilisha nchi zao za makazi ya kawaida kwa angalau miezi mitatu, lakini chini ya mwaka mmoja) na “wahamiaji wa muda mrefu” (wale ambao wamefanya hivyo kwa angalau mwaka mmoja). Hata hivyo, si nchi zote zinazotumia ufanuzi huu kiutendaji.⁷ Nchi nyingine hutumia vigezo tofauti kutambua wahamiaji wa kimataifa kwa, kwa mfano, kutumia vipindi tofauti vya muda mfupi zaidi vya makazi. Tofauti katika dhana na ufanuzi, na pia njia za kukusanya data baina ya nchi, huzuia ulinganifu kamili wa takwimu za kitaifa kuhusu wahamiaji wa kimataifa.

Kwa jumla, idadi inayokadiriwa ya wahamiaji wa kimataifa imeongezeka zaidi katika miongo mitano iliyopita. Idadi jumla ya watu wanaokadiriwa kuwa milioni 272 wanaishi katika nchi zingine zisizo nchi zao za kuzaliwa katika mwaka wa 2019 ilikuwa milioni 119 zaidi ya ilivyokuwa katika mwaka 1990 (wakati ilikuwa milioni 153), na zaidi ya mara tatu idadi iliyokadiriwa katika mwaka 1970 (milioni 84; tazama jedwali la 1). Wakati kiwango cha wahamiaji wa kimataifa ulimwenguni pia kimeongezeka katika kipindi hiki, ni dhahiri kwamba watu wengi wanaendelea kuishi katika nchi ambazo walizaliwa.

Jedwali la 1. Wahamiaji wa kimataifa, 1970-2019

Mwaka	Idadi ya wahamiaji	Wahamiaji kama % ya idadi ya watu ulimwenguni
1970	84,460,125	2.3%
1975	90,368,010	2.2%
1980	101,983,149	2.3%
1985	113,206,691	2.3%
1990	153,011,473	2.9%
1995	161,316,895	2.8%
2000	173,588,441	2.8%
2005	191,615,574	2.9%
2010	220,781,909	3.2%
2015	248,861,296	3.4%
2019	271,642,105	3.5%

Chanzo: UN DESA, 2008, 2019a, 2019b.

Maelezo: Idadi ya asasi (kama vile Mataifa, wilaya na maeneo ya utawala) ambazo data yake ilitolewa katika Marekebisho ya Idadi ya Wahamiaji Kimataifa ya UN DESA ya 2019 ilikuwa 232. Katika mwaka wa 1970, idadi ya asasi ilikuwa 135.

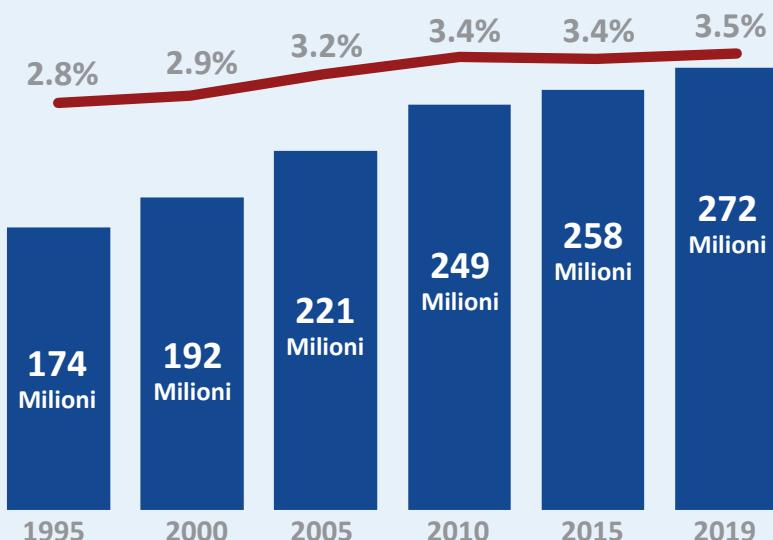
⁶ Takwimu pia hutolewa kwa UN DESA na wilaya na vitengo vya utawala. Kwa muhtasari juu ya vyanzo vya data vya idadi ya wahamiaji, mbinu na ilani za UN DESA, tafadhalii angalia UN DESA, 2019b.

⁷ UN DESA, 1998.

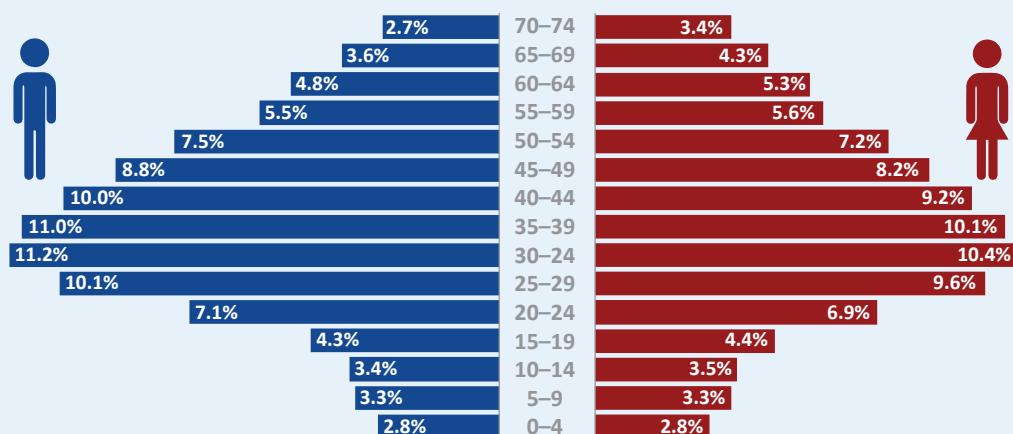
Katika mwaka wa 2019, wahamiaji wengi wa kimataifa (karibu 74%) walikuwa na umri wa kufanya kazi (umri wa miaka 20 hadi 64), kukiwa na kupungua kidogo kwa wahamiaji walio chini ya miaka 20 kutoka mwaka 2000 hadi mwaka 2019 (kutoka 16.4% hadi 14%), na mgao usiobadilika (karibu 12%) ya wahamiaji wa kimataifa wenye umri wa miaka 65 na zaidi tangu mwaka wa 2000.

Taarifa fupi kuhusu wahamiaji wa kimataifa

Idadi ya wahamiaji wa kimataifa ulimwenguni imeongezeka kwa wingi lakini haijabadilika kama kiwango cha idadi ya watu ulimwenguni

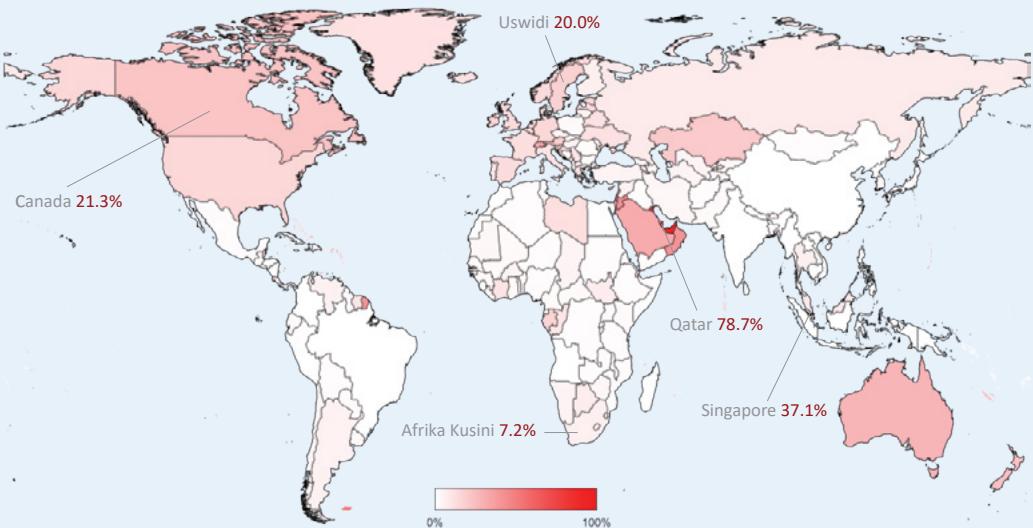
52% ya wahamiaji wa kimataifa ni wa *kiume*, 48% ni wa *kike*

Wahamiaji wengi wa kimataifa (74%) wana umri wa kufanya kazi (miaka 20-64)

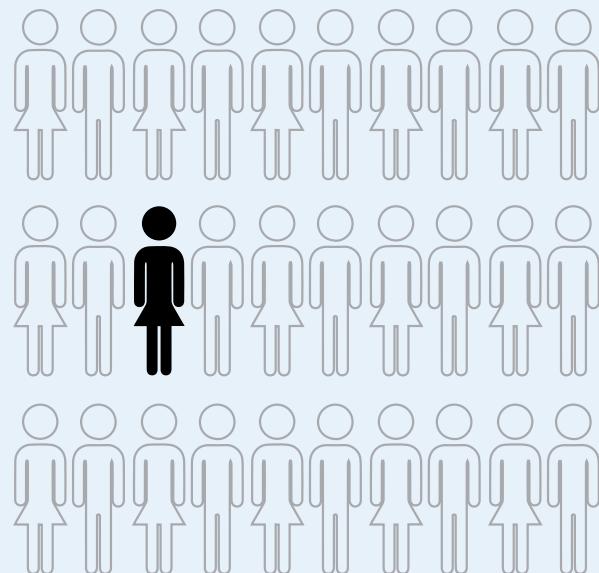
* Vikundi vya umri wa zaidi ya miaka 75 havikujumuishwa (wanaume 4%, wanawake 6%).

Kiwango cha wahamiaji wa kimataifa kinatofautiana sana ulimwenguni kote

Maelezo: Ramani hii imekusudiwa kutoa ufanuzi pekee. Mipaka na majina yaliyoonyeshwa na maelezo yaliyotolewa kwenye ramani hii hayaashirii uidhinishaji au kukubalika rasmi na Shirika la Kimataifa la Uhamiaji.

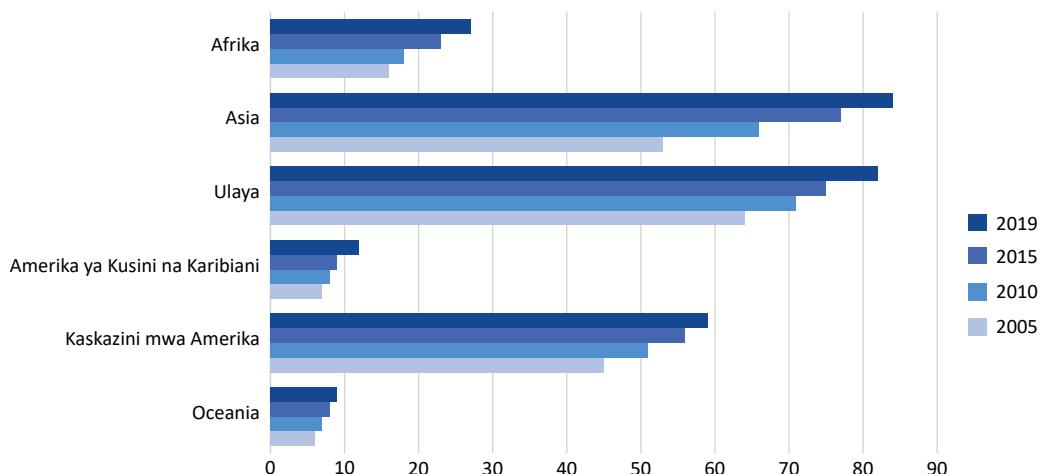
Wahamiaji wa kimataifa milioni 272 katika mwaka 2019 kati ya idadi ya watu bilioni 7.7 ulimwenguni:

Maelezo: Mchorotaarifa kulingana na UN DESA, 2019a na UN DESA, 2019c.

Katika mwaka wa 2019, kila moja ya mabara ya Ulaya na Asia ilikuwa mwenyeji wa wahamiaji wa kimataifa karibu milioni 82 na milioni 84, mtawalia - idadi inayojumuisha asilimia 61 ya jumla ya idadi ya kimataifa ya wahamiaji wote pamoja (angalia kielelezo cha 1). Kanda hizi zilifuatwa na Amerika Kaskazini, ikiwa na karibu wahamiaji wa kimataifa milioni 59 katika mwaka wa 2019 au asilimia 22 ya wahamiaji ulimwenguni, Afrika ikiwa na asilimia 10, Amerika ya Kusini na Karibiani zikiwa na asilimia 4, na Oceania ikiwa na asilimia 3. Ikilinganishwa na wingi wa idadi ya watu katika kila ukanda, migao ya wahamiaji wa kimataifa katika mwaka wa 2019 ilikuwa juu zaidi Oceania, Amerika Kaskazini na Ulaya, ambapo wahamiaji wa kimataifa waliwakilisha, mtawalia, asilimia 21, asilimia 16 na asilimia 11 ya idadi ya watu wote.⁸ Kiulinganishi, mgao wa wahamiaji wa kimataifa ni mdogo kiasi katika Asia na Afrika (1.8% na 2%, mtawalia) na Amerika ya Kusini na Karibia (1.8%). Hata hivyo, Asia ilipata ukuaji wa juu zaidi kutoka mwaka 2000 hadi mwaka 2019, wa asilimia 69 (karibu watu milioni 34 kwa maneno kamili).⁹ Ulaya ilipitia ukuaji wa pili kwa ukubwa katika kipindi hiki, kukiwa na ongezeko la wahamiaji wa kimataifa milioni 25, ikifuatiwa na ongezeko la wahamiaji wa kimataifa milioni 18 huko Amerika ya Kaskazini na milioni 11 barani Afrika.¹⁰

Kielelezo cha 1. Wahamiaji wa kimataifa, kulingana na ukanda mkuu wa makazi, 2005 hadi 2019 (milioni)

Chanzo: UN DESA, 2019a. Hifadhidata zinapatikana katika www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates19.asp (zimefikiwa Septemba 18, 2019).

Maelezo: Uainishaji kulingana na kanda za kijiografia za UN DESA (tazama sura ya 3, kiambatisho A kwa maelezo), bila kuashiria uidhinishaji au kukubalika rasmi na IOM.

Kuongezeka kwa uhamiaji wa kimataifa katika kanda zingine katika kipindi cha muda mrefu kumekuwa na athari kwa mabadiliko ya idadi ya watu. Kielelezo cha 2 kinaonyesha kiwango cha mabadiliko ya idadi ya watu katika kila moja ya kanda sita za dunia kutoka 2009 hadi 2019. Wakati Ulaya kwa kawaida imekuwa moja ya kanda kuu wanakokwenda wahamiaji wa kimataifa, imekuwa na kiwango cha polepole zaidi cha uwiano wa mabadiliko ya idadi ya watu katika kipindi hiki, kikiwa juu kidogo ya asilimia 1. Hata hivyo, kiwango hicho

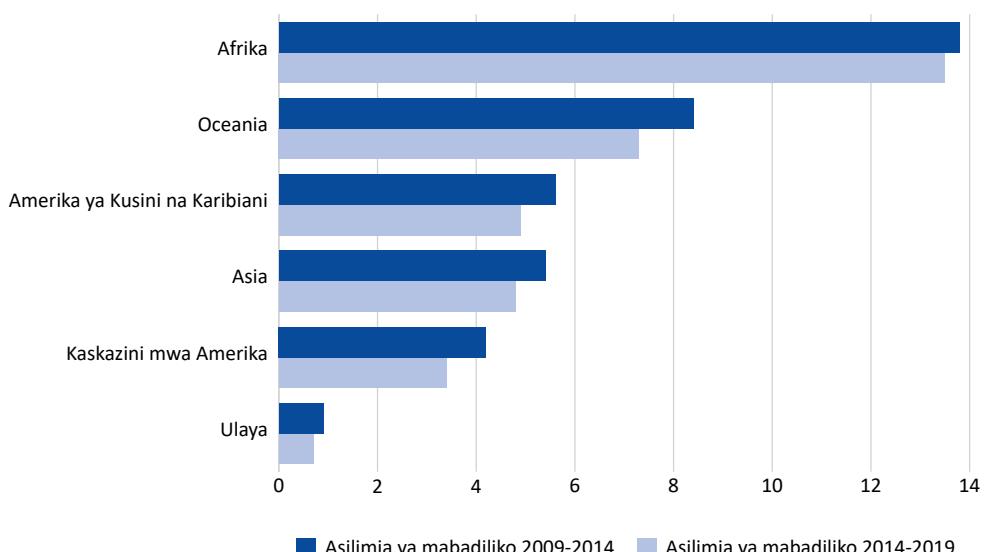
8 UN DESA, 2019a.

9 keshatajwa.

10 keshatajwa.

kingeweza kuwa cha chini zaidi bila wahamiaji wa kimataifa ambao wametuliza idadi ya watu inayopungua katika baadhi ya nchi za Ulaya kutokana na, kwa mfano, kupungua kwa kiwango cha uzazi.¹¹ Kiulinganishi, Afrika ilipitia mabadiliko makubwa zaidi, huku idadi ya watu ikiongezeka kwa karibu asilimia 30 katika kipindi hiki, kwa sababu ya viwango vya juu vya uzazi na kuongezeka kwa muda wa kuishi.¹² Hata hivyo, ukuaji huu umepunguzwa na uhamaji kutoka Afrika kwenda kanda zingine (yaani Ulaya na Asia - tazama sura ya 3 ya ripoti hii kwa majadiliano).

Kielelezo cha 2. Mabadiliko ya idadi ya watu kiuwiano kulingana na ukanda, 2009-2019

Chanzo: UN DESA, 2019c.

Maelezo: Uainishaji kulingana na kanda za kijiografia za UN DESA (tazama sura ya 3, kiambatisho cha A kwa maelezo), bila kuashiria uidhinishaji au kukubalika rasmi na IOM.

Wakati ukuaji wa idadi ya watu katika mwongo huu umeonekana sana Afrika, katika mwaka 2019 zaidi ya nusu ya idadi ya watu ulimwenguni waliishi katika ukanda mmoja tu: Asia (watu bilioni 4.6). Kuanzia 2009 hadi 2019, idadi ya watu huko Asia iliongezeka kwa karibu milioni 440 (kutoka bilioni 4.16 hadi bilioni 4.6), ikilinganishwa na chini ya milioni 300 tu barani Afrika (kutoka bilioni 1.01 hadi bilioni 1.31).¹³ Nchi tano kati ya 10 zilizo na watu wengi zaidi duniani ziko Asia (Uchina, India, Indonesia, Pakistani na Bangladeshi).¹⁴

Marekani imekuwa nchi kuu wanakokwenda wahamiaji wa kimataifa tangu mwaka 1970.¹⁵ Tangu wakati huo, idadi ya wazawa-wageni wanaokaa nchini humo imeongezeka zaidi ya mara nne - kutoka chini ya milioni 12 katika mwaka 1970, hadi karibu milioni 51 katika mwaka 2019. Ujerumani, ikiwa nchi ya pili kwa wingi wa wahamiaji wanaokwenda huko, pia imeshuhudia ongezeko taratibu kwa miaka mingi, kutoka milioni 8.9

¹¹ UN DESA, 2019c. Tazama sura ya 3 ya ripoti hii (kielelezo cha 16) inayoonyesha nchi zilizo na kiwango kikubwa zaidi cha mabadiliko ya idadi ya watu Ulaya.

¹² UN DESA, 2019c. Tazama sura ya 3 ya ripoti hii (kielelezo cha 2) inayoonyesha nchi zilizo na kiwango kikubwa zaidi cha mabadiliko ya idadi ya watu barani Afrika.

¹³ UN DESA, 2019c.

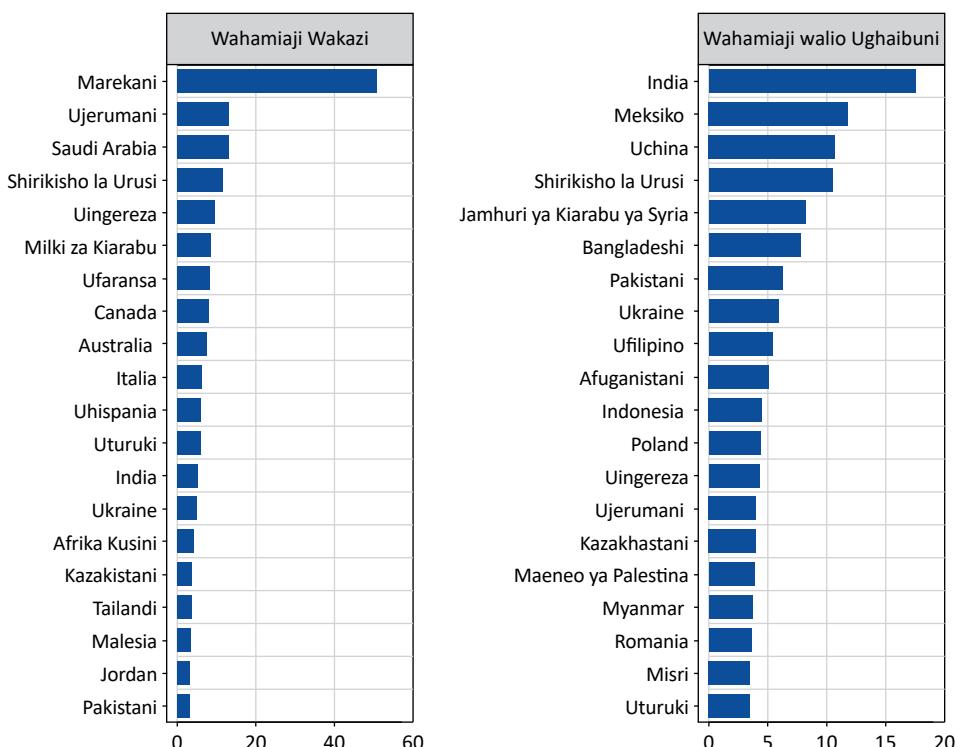
¹⁴ keshatajwa.

¹⁵ UN DESA, 2008, 2019a.

katika mwaka 2000 hadi milioni 13.1 katika mwaka 2019. Orodha ya nchi 20 za juu wanakokwenda wahamiaji wa kimataifa imetolewa kwenye safu ya kushoto ya kielelezo cha 3.

Orodha ya nchi na maeneo yaliyo asili ya wahamiaji wengi zaidi imeonyeshwa upande wa kulia kwenye kielelezo cha 3. Zaidi ya asilimia 40 ya wahamiaji wote wa kimataifa ulimwenguni katika mwaka wa 2019 (milioni 112) walizaliwa Asia,¹⁶ kimsingi wakitoka India (nchi kubwa zaidi ya asili), Uchina, na nchi za Asia Kusini kama Bangladeshi, Pakistani na Afuganistani. Meksiko ilikuwa nchi ya asili ya pili kwa ukubwa, na Shirikisho la Urusi lilikuwa la nne. Nchi zingine kadhaa za Ulaya zina idadi kubwa ya wahamiaji, zikiwa ni pamoa na Ukraine, Poland, Uingereza na Ujerumani.

Kielelezo cha 3. Nchi 20 zinazopokea wahamiaji wengi wa kimataifa (kushoto) na nchi wanazotoka (kulia) katika mwaka 2019 (Milioni)

Chanzo: UN DESA, 2019a (imepitawi tarehe 18 Septemba 2019).

Kuhusiana na usambazaji wa wahamiaji wa kimataifa kulingana na kikundi cha mapato cha nchi,¹⁷ karibu theluthi mbili ya wahamiaji wa kimataifa walikaa katika nchi zenye mapato ya juu katika mwaka 2019 - karibu milioni 176.¹⁸ Hii inalinganishwa na wazawa wa kigeni milioni 82 ambaao waliishi katika nchi za mapato ya kati (karibu theluthi moja ya jumla ya wahamiaji) na milioni 13 katika nchi zenye mapato ya

16 UN DESA, 2019a.

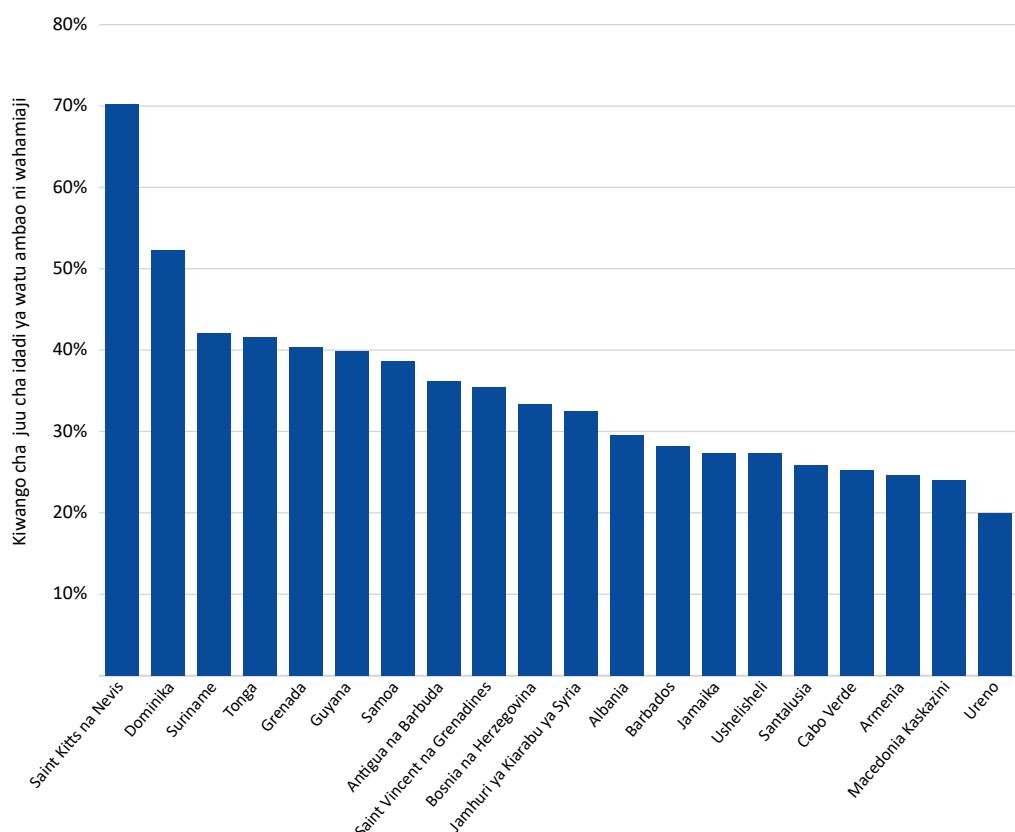
17 Kulingana na uainishaji wa Benki ya Dunia wa vikundi vyatya nchi kimapato, katika Vikundi vyatya Nchi na Mikopo vyatya Benki ya Dunia (Benki ya Dunia, n.d.a).

18 UN DESA, 2017a.

chini mwaka huo huo. Viwango vya mapato vya nchi wanazokwenda wafanyikazi wahamiaji zinajadiliwa zaidi katika sehemu ya wafanyikazi wahamiaji hapo chini.

Huku kukiwepo na uwezekano wa wahamiaji wa kimataifa kuelekea kwenye nchi za mapato ya juu, nchi wanazotoka duniani zinaweza kuwa anuwai. Nchi zingine zilizo asili ya wahamiaji zina idadi kubwa ya raia wake wanaoishi nje ya nchi kwa sababu za kiuchumi, kisiasa, kiusalama, kibashara au kiutamaduni ambazo zinaweza kuwa za kisasa au za kihistoria. Kwa mfano, Jamhuri ya Kiarabu ya Syria ina kiwango cha juu cha uhamiaji kuliko nchi zingine nyingi kwa sababu ya ufurushwaji kutoka makazi yao unaosababishwa na migogoro ya muda mrefu (angalia majadiliano yaliyo hapa chini juu ya wakimbizi kwa maelezo zaidi). Kielelezo cha 4 kinaangazia nchi zilizokuwa na kiwango kikubwa cha wahamiaji katika mwaka 2019. Jambo la muhimu ni kwamba kiwango cha uhamiaji cha nchi huwakilisha mkusanyiko wa uhamiaji (na ufurushwaji) katika kipindi cha muda mrefu, wakati mwininge miongo mingi. La kuzingatia ni tofauti za kijiografia za nchi zilizo kwenye kielelezo cha 4 (nchi kutoka kanda zote isipokuwa Amerika Kaskazini zimejumuishwa) na pia idadi kubwa ya nchi kutoka Amerika ya Kusini na Karibiani (nchi 10 kati ya 20).

Kielelezo cha 4. Nchi 20 za juu walikotoka wahamiaji wengi katika mwaka wa 2019 (kiwango)

Chanzo: UN DESA, 2019a.

Maelezo: Ukubwa wa idadi ya watu uliotumiwa kukokotoa asilimia ya wahamiaji unategemea idadi ya wakazi nchini kulingana na UN DESA, ambayo inajumuisha wazaliwa wa kigeni, na wahamiaji wa kimataifa wa UN DESA ambao kiasili wanatoka nchi hiyo. Ni nchi tu zilizo na idadi jumla ya zaidi ya wakazi na wahamiaji 100,000 zilizojumuishwa kwenye uchambuzi huu.

Makadirio ya UN DESA ya watu waliozaliwa nje ya nchi hayaonyeshi hali ya uhamiaji au kategoria za sera (kama wanafunzi, wahamiaji wenyewe ujuzi mkubwa, au wakimbizi). Kwa kawaida, kunasa sifa kama hizi ni kugumu kwa sababu kadhaa muhimu. Kwanza, hali ya uhamiaji ya mtu inaweza kuwa isiyo ya kudumu na ikabadiika haraka, kutokana na hali na mipangilio ya kisheria/kisera. Kwa mfano, wahamiaji wengi wa kimataifa ambao wanawenza kuelezeza kama "wasio na hati" au "wasio halali" huingia katika nchi wakitumia viza halali na kisha hukaa kinyume na sharti moja au zaidi ya viza. Kwa kweli, kuna njia nyingi za kukiuka taratibu, kama vile kuvuka mipaka bila idhini, kukaa zaidi ya muda unaoruhusiwa na viza kinyume cha sheria, kufanya kazi kinyume na masharti ya viza, kuzaliwa na wazazi ambao wako nchini kinyume cha sheria, au kutoondoka baada ya uamuhi hasi juu ya ombi la hifadhi kutolewa.¹⁹

Pili, nchi zina mipangilio tofauti ya sera ya uhamiaji na njia tofauti za kukusanya data za wahamiaji, jambo ambalo linasababisha ugumu wa kuanzisha njia patanishi ya kunasa idadi ya wahamiaji wanaoishi katika nchi kinyume cha sheria kote ulimwenguni. Kasi ya mabadiliko katika uwanja wa sera ya uhamiaji pia inaleta kipengele zaidi cha uchangamano, kwa kuwa watu wanawenza kuingia na kutoka katika nchi "kinyume cha sheria". Hasa, kumekuwepo na makadirio machache sana duniani ya idadi ya wahamiaji wanaoishi kinyume cha sheria kwa sababu ya uchangamano huu. Hata hivyo, hili halijazuia baadhi ya mashirika kujitokeza na makadirio ya ulimwengu yaliyokuzwa na yasiyo sahihi - angalia sanduku la maandishi hapa chini kuhusu "usichotakiwa kufanya".

Usichotakiwa kufanya: kukadiria idadi ya wahamiaji ulimwenguni wanaoishi katika nchi kinyume cha sheria

Katika ripoti ya Agosti 2019 kuhusu uhamiaji usio halali, waandishi walijitokeza na makadirio ya ulimwengu ya idadi ya wahamiaji wasiofuta njia halali ambayo yalijikita katika ukosefu wa uelewa wa sera ya uhamiaji na ufurushwaji, utendaji na utaratibu wa hali ya kawaida.^a Katika kufikia idadi isiyo sahihi ya watu milioni 106.9, waandishi walijumuisha vikundi vya watu ambao hawawezi kuchukuliwa kuwa wanaishi kinyume cha sheria, kama vile wakimbizi wa ndani ya nchi, watu wasio na utaifa, na wahamiaji kutoka Venezuela, pamoja na wakimbizi na waomba hifadhi.^b

Mafunzo muhimu katika mfano huu ni pamoja na:

- kwamba lazima makundi ya wahamiaji (hata kama yanaingiliana wakati mwengine) na upungufu kwenye ufanuzi vieleweke vyema kabla ya uchambuzi kuanza;
- kuhakikisha kuwa wachambuzi wenyewe sifa zinazostahili na uzoefu na walio na uelewa wa mada hiyo wanaongoza kazi kama hiyo;
- kutafuta ushauri na maoni ya wataalamu wenyewe ujuzi katika eneo hilo kabla ya kuchapisha (dhana inayojulikana kama "mapitio ya wenzi").

a CSIS, 2019:5–6.

b Wavenezuela wengi waliruhusiwa na nchi zinazowapokea kuvuka mipaka ya kimataifa kufuatia mgogoro wa kiuchumi na kisiaza uliosababisha wafurushwe kutoka kwa makazi yao, na wamepewa aina fulani ya hadhi na nchi inayowapokea, hata kama ni ya muda mfupi.

Tatu, kama ilivyotajwa katika kisanduku cha maandishi mapema kwenye sura ya "kufafanua uhamiaji, mhamiaji na istilahi zingine muhimu", ni wazi kuwa kuna fafanuzi tofauti, kulingana na muktadha ambamo zimetumika. Katika hali zingine za kisheria/kisera, na vilevile katika majadiliano ya jumla, kwa mfano, "mhamiaji" huweza kujumuisha mtu ambaye *hajawahi kuhama*. Tazama mjadala wa shida ya kawaida ya kuunganisha "uhamiaji" na "mhamiaji" kwenye kisanduku cha maandishi hapa chini.

Kuunganisha "uhamiaji" na "mhamiaji"

Kwa jumla, *uhamiaji* ni mchakato wa kuondoka sehemu moja kwenda nyininge. Kuhamia ni kuondoka, iwe kutoka eneo la mashambani kwenda jijini, kutoka wilaya au mkoa mmoja katika nchi maalumu hadi wilaya au mkoa mwagine katika nchi hiyo hiyo, au kutoka nchi moja kwenda nchi mpya. Inahusu vitendo.

Kinyume chake, *mhamiaji* ni mtu anayeeleza hivyo kwa sababu moja au nyangi, kulingana na muktadha (tazama kisanduku cha maandishi kwenye "Kufafanua uhamiaji, mhamiaji na istilahi zingine muhimu" kilichotokea mapema kwenye sura). Ingawa katika visa vingi, "wahamiaji" huuhusika na aina fulani ya uhamiaji, hili halitokei wakati wote. Katika hali zingine, watu ambaao hawajawahi kuhamia wanaweza kutajwa kama wahamiaji - kwa mfano, watoto wa watu waliozaliwa ng'ambo kwa kawaida huitwa wahamiaji wa kizazi cha pili au cha tatu.^a Hili linaweza hata kujumuisha hali zinazohusu kutokuwa na utaifa, ambapo vikundi vyote vya watu haviwezi kupata uraia licha ya kuzaliwa na kukulia katika nchi hiyo.^b Kwa upande mwagine, kwa mfano, raia wanaorejea ambaao wamekuwa katika uhamiaji mkubwa na/au wa muda mrefu wa kimataifa kwa ujumla hawaainishwi kama "wahamiaji" wanapowasili au baada ya kuwasili katika nchi yao ya kuzaliwa, licha ya safari na tajriba zao.^c

a Tazama, kwa mfano, Neto, 1995; Fertig na Schmidt, 2001.

b Kyaw, 2017.

c Skeldon, 2018.

Mtiririko wa uhamiaji wa kimataifa: ufanuzi, idadi na upungufu

Huku data juu ya idadi ya wahamiaji wanaoishi mahali fulani ikipatikana kwa kiasi kikubwa, data kuhusu miendo ya uhamiaji ulimwenguni (mtiririko = idadi ya wahamiaji wanaoingia au kutoka eneo fulani) ni ndogo zaidi. Makadirio ya UN DESA kuhusu wahamiaji ulimwenguni ni mapana na yametanda duniani kote; hata hivyo, hifadhidata ya mtiririko wa wahamiaji inahusisha nchi 45 pekee²⁰. Kupata data ya mtiririko wa wahamiaji kuna changamoto nyangi kwa sababu kadhaa. Kwanza, wakati mtiririko wa wahamiaji wa kimataifa unakubaliwa kwa ujumla kuwa inajumlisha wanaoingia na kutoka katika nchi, kumekuwepo na umakini mkubwa katika kurekodi wanaoingia. Kwa mfano, wakati nchi kama vile Australia na Marekani zinahesabu watu wanaovuka mpaka wa kimataifa kutoka na kuingia, nchi zingine nyangi zinahesabu tu wanaoingia na wala si wanaondoka.²¹ Zaidi ya hayo, data ya wahamiaji wanaoingia na kutoka katika baadhi ya nchi hutokana na matukio ya kiutawala yanayohusiana na hali ya uhamiaji (kwa mfano, utoaji/usasishaji/ uondoaji wa kibali cha makazi) na kwa hivyo hutumiwa kama kiwakilishi cha mtiririko wa uhamiaji. Zaidi

ya hayo, mara nyingi ni vigumu kutenganisha safari za uhamiaji na safari zisizo za uhamiaji, kama vile utalii au biashara.²² Pia kufuutilia safari za uhamiaji kunahitaji rasilimali nyingi, miundombinu na mifumo ya teknolojia ya habari/maarifa. Hili linaleta changamoto mahususi kwa nchi zinazoendelea, ambapo uwezo wa kukusanya, kusimamia, kuchambua na kuripoti data ya uhamiaji, uhamiaji na maeneo mengine mara nyingi huwa mdogo. Mwishowe, jiografia za nchi nyingi zinazua changamoto kubwa kwa kukusanya data juu ya mtiririko wa uhamiaji. Usimamizi wa vituo vya kuingia nchini na mipaka, kwa mfano, una changamoto kubwa katika baadhi ya kanda, kwa sababu ya mipaka ya funguvisiwa na iliyojitenga, na inafanywa kuwa changamano zaidi na mila za uhamiaji usio rasmi kwa ajili ya kazi.²³

Tovuti ya Data ya Uhamiaji Ulimwenguni ya IOM

Tovuti ya Data ya Uhamiaji Ulimwenguni ilizinduliwa mnamo Desemba 2017 kama kituo cha kufikia, mahali pamoja na wakati ufaao, takwimu kamili za uhamiaji na habari za kuaminika kuhusu data ya uhamiaji ulimwenguni. Tovuti hii imeundwa kuleta pamoja, katika sehemu moja, vyanzo muhimu vya data ya ulimwengu kuhusu uhamiaji kutoka kwa mashirika mbalimbali, mawakala na ripoti. Tovuti hiyo inahudumia watumiaji katika uwanja wa uhamiaji kwa kuifanya data ya kimataifa ya uhamiaji ipatikane na ionekane, na iwe rahisi kueleweka.

Ramani ya ulimwengu ina zaidi ya viashiria 70 vya data ya uhamiaji kutoka vyanzo zaidi ya 20 vya data za kimataifa, vilivygawanywa katika nchi, ukanda, ukanda mdogo na ukanda wa IOM. Data nyingi zilizoonyeshwa zinapatikana kwa umma na hutolewa na mashirika kadhaa ya kimataifa. Data za uhamiaji kwenye tovuti zinaweza kufikiwa na nchi zote za Umoja wa Mataifa na zimeongezewa habari za kimuktadha, zikiwa ni pamoja na data ya idadi ya watu na ajira. Rasilimali muhimu za nyongeza, pamoja na ripoti zilizoandikwa na vyanzo mbadala vya data, hutolewa kwa nchi zote, kanda na kanda ndogo, pale zinapopatikana. Sehemu ya ukanda huwa na kurasa za wasifu wa ukanda zinazoangazia data ya uhamiaji na vyanzo vinavyopatikana katika kanda tofauti za Umoja wa Mataifa.

Katika sehemu ya mada, tovuti hutoa hakiki ya data inayopatikana katika nyanja anuwai za uhamiaji, hutoa maeleo ya dhana na ufanuzi, na hueleza ubora na udhaifu muhimu wa vyanzo vya data vinavyopatikana. Kurasa zenye mada hupitia data ya karibu mada 30 za uhamiaji. Tovuti hiyo pia ina mkusanyiko wa zaidi ya vitabu vya maelekezo 100 na ripoti za mwongozo wa jinsi ya kupima uhamiaji na kukusanya data katika nyanja anuwai. Blogu nyingi zinazojadili data na ubunifu wa hivi karibuni ulioandikwa na wataalamu wakuu katika uwanja wa uhamiaji, na mahojiano ya video na wataalam wa data wanaoongoza kutoka ulimwenguni kote, pia wamejumuishwa kwenye tovuti hiyo.

Tovuti hiyo pia inajumuisha wasifu wa nchi wa udhibiti wa uhamiaji na sehemu iliyotengewa data kuhusu udhibiti wa uhamiaji. Sehemu maalum inaonyesha jinsi data inaweza kusaidia Nchi Wanachama wa Umoja wa Mataifa katika kufikia Malengo ya Maendeleo Endelevu yanayohusiana na uhamiaji na katika kutekeleza Mkataba wa Ulimwengu wa Uhamiaji Salama, wenye Utaratibu na Unaokubalika.

Tovuti hiyo inapatikana kwa Kiingereza, na tafsiri za sehemu muhimu zinapatikana kwa Kifaransa, Kihispania na Kijerumani. Kwa habari zaidi angalia: <http://migrationdataportal.org>.

²² Skeldon, 2018.

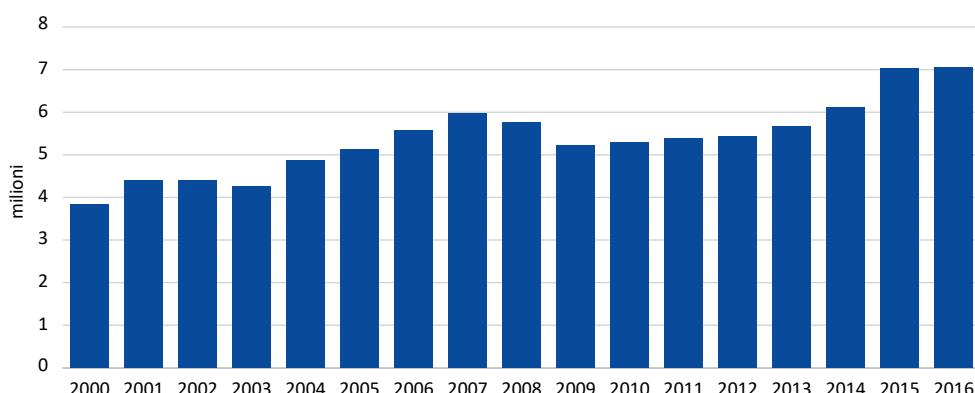
²³ Gallagher na McAuliffe, 2016.

Mitiririko wa uhamiaji

Hivi sasa kuna hifadhidata kuu mbili za kimataifa juu ya mitiririko ya uhamiaji wa kimataifa, ambazo zote zinatokana na takwimu za kitaifa: Seti ya Data ya Mtiririko wa Uhamiaji wa Kimataifa ya UN DESA na Hifadhidata ya Uhamiaji ya Kimataifa ya OECD. Tangu mwaka wa 2005, UN DESA imekusanya data juu ya mtiririko wa wahamiaji wa kimataifa kwenda na kutoka nchi zilizochaguliwa, kulingana na takwimu zinazopatikana kitaifa. Wakati wa kuandika ripoti hii (Agosti 2019), hakukuwepo na sasisho kwa seti ya data ya mtiririko ya UN DESA, huku toleo la hivi punde zaidi likiwa la 2015. Hesabu ya mitiririko ya uhamiaji ya 2015 inajumuisha data kutoka nchi 45 (43 tu ndizo zinahusu mtiririko wa uhamiaji), likiwa ongezeko kutoka nchi 29 katika mwaka 2008 na nchi 15 katika mwaka 2005.²⁴

Data za OECD juu ya mitiririko ya uhamiaji zimekusanya tangu mwaka 2000, jambo ambalo linaruhusu uchambuzi mdogo tu wa mwenendo, kama inavyoonyeshwa katika kielelezo cha 5 (ingawa data hajafanywa kuwa wastani, kama ilivyoelezwa katika maelezo yaliyo chini ya kielelezo).²⁵ Makadirio hayo yanaonyesha kwamba mitiririko ndani ya uhamiaji wa kudumu hadi nchi za OECD iliongezeka kutoka milioni 3.85 mwaka 2000 hadi milioni 7.06 katika mwaka 2016, huku uhamiaji ukisita kwa muda wakati wa shida ya kifedha duniani (kielelezo cha 5). Ujerumani ilibaki kuwa nchi ya OECD iliyopokea wahamiaji wengi zaidi katika mwaka 2016, ikiwa na zaidi ya wahamiaji wapya wa kimataifa milioni 1.7 (zaidi ya mara mbili ya viwango vilivyosajiliwa katika mwaka 2000, lakini wakiwa wamepungua ikilinganishwa na zaidi ya milioni 2 katika mwaka 2015) waliowasili mwaka huo, ikifuatiwa na Marekani (karibu milioni 1.2) na Uingereza (wahamiaji wapya wapatao 450,000).²⁶

Kielelezo cha 5. Uingiaji wa raia wa kigeni katika nchi za OECD, uhamiaji wa kudumu, 2000-2016 (milioni)

Chanzo: OECD, n.d.a.

Maelezo: Data hajisasawashwa na kwa hivyo hutofautiana na takwimu za mtiririko ndani wa uhamiaji wa kudumu katika nchi zilizochaguliwa zilizomo katika kitabu cha OECD kiitwacho *International Migration Outlook 2018* (OECD, 2018).

Nchi 35 ambazo kwa kawaida hujumuishwa katika takwimu za OECD ni zifuatazo: Australia, Austria, Belgiji, Canada, Chile, Czechia, Denmark, Estonia, Ufini, Ufaransa, Ujerumani, Ugiriki, Hungary, Isilandi, Ireland, Israeli, Italia, Ujapani, Jamhuri ya Korea, Latvia, Luxemburg, Mexico, Uholanzi, New Zealand, Norway, Poland, Ureno, Slovakia, Slovenia, Uhispania, Uswidi, Uswizi, Uturuki, Uingereza na Marekani. Kwa miaka kadhaa, data ya nchi fulani haitolewi: data iliyotolewa ilikuwa ya nchi 31 katika mwaka 2000 na nchi 33 katika mwaka 2016. Hasa, data ya Ugiriki hajariptiwa tangu mwaka 2012 na data ya Uturuki hajariptiwa tangu mwaka 2010.

24 Kwa data ya mtiririko wa wahamiaji wa UN DESA, na pia kwa nchi maalum zilizojumuishwa, tafadhali angalia UN DESA, 2015.

25 Kifungu hiki kinategemea data kutoka kwa Hifadhidata ya Uhamiaji wa Kimataifa ya OECD. Kwa data ya ziada kuhusu mtiririko wa wahamiaji na data nyingine ya wahamiaji katika nchi za OECD, tafadhali angalia OECD, n.d.a.

26 Hizi ni nchi kuu za OECD za mtiririko ndani wa kudumu wa raia wa kigeni ambazo data yake ilitolewa katika mwaka wa 2017.

Vifo vya wahamiaji na Mradi wa IOM wa Wahamiaji Waliopotea

Kufuatia matukio ya tanzia ya Oktoba 2013, ambapo inakadiriwa kuwa wahamiaji 368 walifariki wakati mashua mbili zilizama karibu na kisiwa cha Lampedusa cha Italia, IOM ilianza kukusanya na kutunga habari juu ya wahamiaji wanaoangamia au wanaopotea kwenye njia za kuhamia ulimwenguni kote, katika Mradi wake wa Wahamiaji Waliopotea (MMP). Habari juu ya vifo vya wahamiaji hukusanya kila siku na kuwekwa kwenye hifadhidata ya mtandaoni ya Mradi wa Wahamiaji Waliopotea, inayosimamiwa na Kituo cha Uchambuzi wa Data ya Uhamiaji Ulimwenguni cha IOM. MMP pia hutoa uchambuzi wa data na masuala yanayohusiana na vifo wakati wa uhamiaji, katika utoaji wa taarifa na ripoti zake za “Safari za Mauti” (juzuu la 4 lililochapishwa mwaka 2019). Vyanzo vya data vinajumuisha rekodi rasmi za walini wa pwani na wachunguzi wa matibabu, hadithi za vyombo vya habari, ripoti kutoka kwa mashirika yasiyo ya kiserikali na mashirika ya Umoja wa Mataifa, na mahojiano na wahamiaji. Changamoto za ukusanyaji wa data ni nyingi. Kwa mfano, idadi kubwa ya vifo vilivyorekodiwa ni vya watu wanaosafiri kupitia njia za siri, ambazo mara nyingi ziko baharini au katika maeneo yaliyotengwa (yaliyochaguliwa kwa lengo la kukwepa kugunduliwa), na hii ina maana kuwa miili yao haipatikani. Vyanzo vichache rasmi hukusanya na kuitoa data juu ya vifo vya wahamiaji kwa umma. Kutegemea ushuhuda wa wahamiaji wenzao na vyanzo vya vyombo vya habari kunaweza kuleta shida, kwa sababu ya kutokuwa sahihi na taarifa zisizo kamili.

Katika miaka mitano (2014–2018) ya kurekodi vifo kwa utaratibu wakati wa uhamiaji, MMP imeweka rekodi ya zaidi ya wanawake, wanaume na watoto 30,900 ambaa walipoteza maisha yao wakati wakijaribu kufikia nchi zingine. Wakati huo, Bahari ya Mediterania imekuwa na idadi kubwa zaidi ya vifo, ikichukua maisha ya watu wasiopungua 17,919, na miili ya asilimia 64 yao bado haijapatikana na kutolewa baharini. Katika mwaka wa 2018, Mediterania iliendelea kuwa mahali penye idadi kubwa zaidi ya vifo vinavyofahamika wakati wa uhamiaji, lakini ikilinganishwa na miaka minne iliyopita, kulikuwa na kiwango kikubwa zaidi cha waliokufa kwenye “njia ya Magharibi ya Mediterania”. Jumla ya vifo 813 vilirekodiwa kwenye kivuko hiki cha bahari kutoka pwani ya Afrika Kaskazini hadi Uhispania katika mwaka 2018, ikilinganishwa na 272 katika mwaka 2017. Karibu vifo 570 vilirekodiwa Afrika Kaskazini wakati wa uhamiaji katika mwaka 2018, hasa kutokana na mazingira makali ya asili, vurugu na unyanyasaji, hali hatari za usafirishaji, na magonjwa na njaa. Licha ya vita vinavyoendelea na mzozo wa kibinadamu nchini Yemen, katika mwaka 2018 njia ya uhamiaji kwenda nchini humo kutoka Pembe ya Afrika kuvuka Bahari Nyekundu na Ghuba ya Aden iliendelea kutumiwa sana. Katika mwaka 2018, inajulikana kwamba watu 156 walizama katika kivuko hiki. Katika muktadha wa kufurushwa kwa mamiloni ya watu kutoka Jamhuri ya Bolivaria ya Venezuela, watu 42 kutoka nchi hiyo walipoteza maisha yao wakati wakijaribu kuhamia mahali pengine katika ukanda huo katika mwaka 2018. Hakuna vifo vya Wavenezuela vilirekodiwa na MMP katika mwaka uliotangulia. Tangu mwaka 2014, vifo 1,884 vimerekodiwa kando ya mpaka wa Marekani-Meksiko, pamoja na 434 katika mwaka 2018.

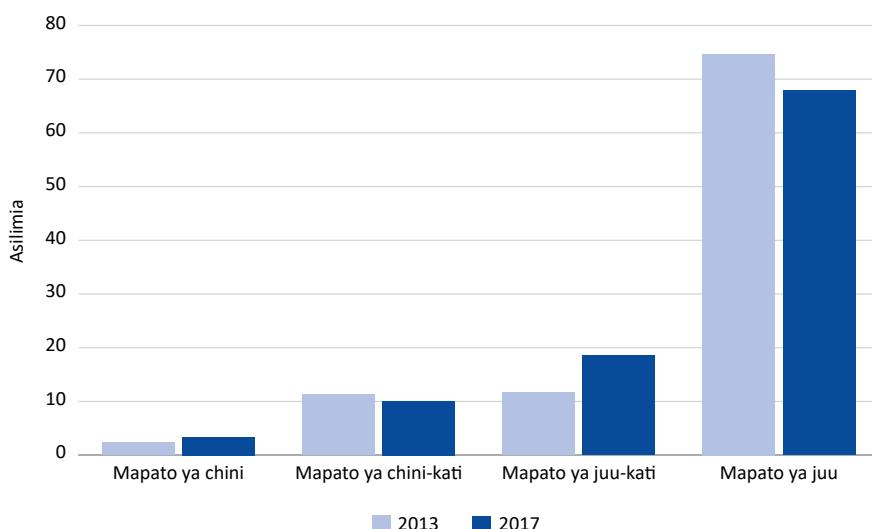
Ili kupakua data ya MMP, tazama <https://missingmigrants.iom.int/downloads> Vyanzo vipya vya data vinaongezwa kila wakati na juhudhi zinaendelea kuboresha ukusanyaji wa data ulimwenguni. Kwa majadiliano ya changamoto za kukusanya data juu ya vifo vya wahamiaji, tafadhalii tazama <http://missingmigrants.iom.int/methodology>.

Wafanyikazi wahamiaji

Makadirio ya hivi karibuni yanayopatikana yanaonyesha kwamba kulikuwa na takriban wafanyikazi wahamiaji milioni 164 ulimwenguni kote katika mwaka wa 2017, wakisimamia karibu theluthi mbili (64%) ya milioni 258 ya idadi ya wahamiaji wa kimataifa duniani.²⁷ Ikilinganishwa na idadi ya wahamiaji wa kimataifa ulimwenguni wa umri wa kufanya kazi - unaochukuliwa kama umri wa miaka 15 au zaidi (milioni 234) - wafanyikazi wahamiaji husimamia asilimia 70. Hata hivyo, kwa sababu anuwai, kuna uwezekano wa takwimu hizi za ulimwengu kuwa makadirio pungufu.²⁸ Huku makadirio ya mapema ulimwenguni ya wafanyikazi wahamiaji yakiwa yametolewa, ILO inabainisha kuwa haya hayawesi kulinganishwa na takwimu za 2017, kwa sababu ya tofauti za ufanuzi na mabadiliko katika mbinu na vyanzo vya data.

Katika mwaka wa 2017, asilimia 68 ya wafanyikazi wahamiaji walikuwa wakiishi katika nchi zenyenye kiwango cha juu cha mapato - watu wanaokadiriwa kuwa milioni 111. Wafanyakazi wahamiaji zaidi ya milioni 47 (29%) walikuwa wakiishi katika nchi za mapato ya kati, na milioni 5.6 (3.4%) walikuwa katika nchi zenyenye mapato ya chini. Ingawa hatuwezi kulinganisha idadi ya wafanyikazi wahamiaji kwa kipindi cha muda mrefu, ni muhimu kuchunguza mabadiliko katika uwiano wa usambaaji. Katika mwaka wa 2017, kwa mfano, kulikuwepo na mabadiliko dhahiri katika kategoria ya nchi walizokwenda wahamiaji; yaani, kutoka 2013 hadi 2017, nchi zenyenye mapato ya juu zilishuhudia kupungua kwa asilimia 7 kwa wafanyakazi wahamiaji (kutoka 75% hadi 68%), wakati nchi za mapato ya kati-juu zilipata ongezeko la asilimia 7 (kutoka 12% hadi 19% (tazama kielelezo cha 6)). Mabadiliko haya dhahiri yanaweza kuathiriwa na ukuaji wa uchumi katika nchi za mapato ya kati na/au mabadiliko ya sheria za uhamiaji wa wafanyikazi katika nchi zenyenye mapato ya juu. Mgawo wa wafanyikazi wahamiaji katika jumla ya nguvukazi katika vikundi vya mapato ya nchi ulikuwa mdogo katika nchi za mapato ya chini (1.9%), mapato ya chini kiasi (1.4%) na nchi za mapato ya kati (2.2%), lakini mkubwa zaidi kwa nchi za mapato ya juu (18.5%).

Kielelezo cha 6. Wafanyikazi wahamiaji kulingana na kiwango cha mapato ya nchi wanakoelekea, 2013 na 2017

Chanzo: ILO, 2018.

²⁷ Yaliyomo katika sehemu hii yanategemea na kuchotwa kutoka ILO, 2018. Tafadhalii rejelea waraka huu kwa maelezo ya kiufafanuzi, uchambuzi wa kina, upungufu na tahadhari inayohusiana na idadi na mielekeo iliyowasilishwa. Kwa ujumla, habari juu ya ajira ya mzaliwa wa kigeni katika nchi za OECD inapatikana katika OECD, n.d.b.

²⁸ Tazama, kwa mfano, IOM, 2018.

Wafanyakazi wahamiaji wanaume walikuwa wengi kuliko wafanyakazi wahamiaji wanawake kwa milioni 28 katika mwaka wa 2017, kukiwa na wanaume milioni 96 (58%) na wanawake milioni 68 (42%), katika hali ambayo wanaume walikuwa na idadi kubwa ya wahamiaji wa kimataifa wa umri wa kufanya kazi (milioni 127 au 54 %, ikilinganishwa na wanawake milioni 107 au 46%). Hali hii inawakilisha mabadiliko madogo tangu mwaka 2013, kuelekea kwenye idadi ya wafanyakazi wahamiaji wenyewe uwiano wa kijinsia, wakati sehemu ya wafanyakazi wahamiaji wanaume ilikuwa asilimia 56 na wanawake asilimia 44. Tazama jedwali la 2 kwa uainishaji zaidi wa kiwango cha mapato na jinsia.

Jedwali la 2. Wafanyakazi wahamiaji, kulingana na jinsia na kiwango cha mapato ya nchi walizohamia, 2017

	Mapato ya chini			Mapato ya Kati-chini			Mapato ya Kati-juu			Mapato ya juu			Jumla ulimwenguni		
	Kiume	Kike	Jumla	Kiume	Kike	Jumla	Kiume	Kike	Jumla	Kiume	Kike	Jumla	Kiume	Kike	Jumla
Wafanyakazi wahamiaji (milioni)	3.6	1.9	5.6	10.9	5.6	16.6	17.4	13.1	30.5	63.7	47.5	111.2	95.7	68.1	163.8
Kama sehemu ya wafanyakazi wahamiaji wote (%)	2.2	1.2	3.4	6.7	3.4	10.1	10.6	8	18.6	38.9	29	67.9	58.4	41.6	100

Chanzo: Kulingana na ILO, 2018.

Maelezo: Jumla haiwezi kuwa sahihi kwa sababu ya athari za kutumia nambari kamili.

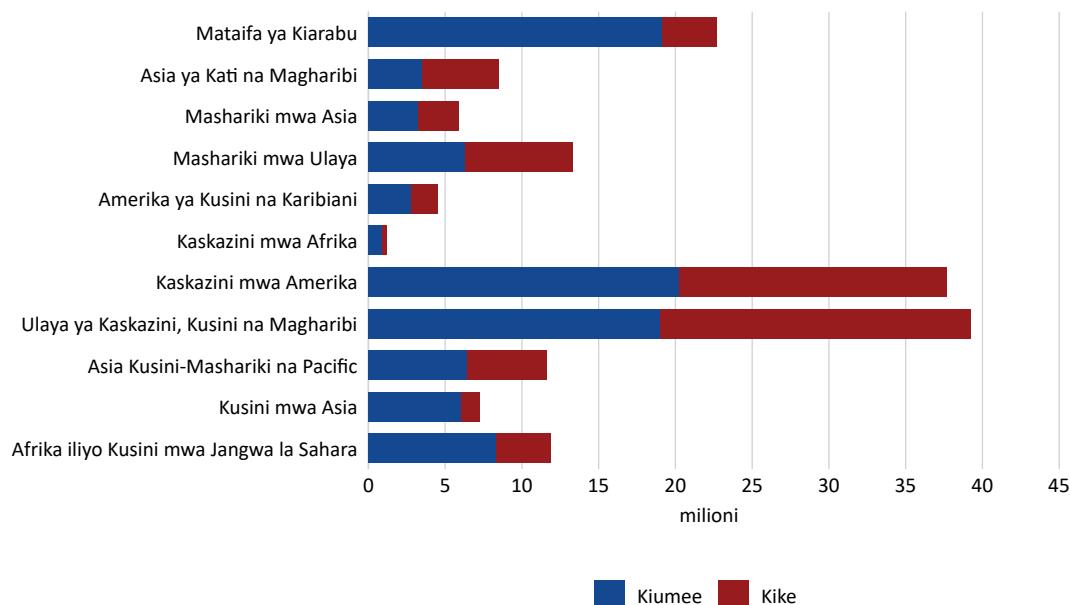
Kama inavyodhahirika katika data, idadi ya wafanyakazi wahamiaji wa kimataifa hivi sasa inaegemea jinsia moja na kijiografia wanapatikana mahali pamoja. Kuna idadi kubwa zaidi ya wafanyakazi wahamiaji wanaume ulimwenguni kuliko wanawake (tazama jedwali la 2), kukiwa na muundo wa kijinsia ambao unabainisha idadi kubwa zaidi ya wanaume katika nchi zenyeye mapato ya chini na za mapato ya kati-chini ikilinganishwa na wanawake, na kinyume na mgawanyo wa kijinsia katika nchi zenyeye mapato ya juu. Kijiografia, na kama inavyoonekana katika kielelezo cha 7 hapa chini, milioni 99.6 au karibu asilimia 61 ya wahamiaji wote waliishi katika kanda ndogo tatu: Kaskazini mwa Marekani; Mataifa ya Kiarabu; na Kaskazini, Kusini na Magharibi mwa Ulaya.²⁹ Hasa, kuna ukosefu mkubwa wa urari wa kijinsia wa wafanyakazi wahamiaji katika kanda mbili: Kusini mwa Asia (wanaume milioni 6 ikilinganishwa na wanawake milioni 1.3) na Mataifa ya Kiarabu (wanaume milioni 19.1 ikilinganishwa na wanawake milioni 3.6). Ukanda wa Mataifa ya Kiarabu ni mojawapo ya sehemu kuu wanazokwenda wafanyakazi wahamiaji, ambapo wanaweza kutawala sekta muhimu. Kwa mfano, katika Mataifa ya Ghuba, zaidi ya asilimia 95 ya wafanyakazi wa ujenzi na kazi za nyumbani ni wafanyakazi wahamiaji.³⁰ Kuanzia 2013 hadi 2017, idadi ya wafanyakazi wahamiaji katika Mataifa ya Kiarabu iliongezeka kwa zaidi ya asilimia 5, kufuatia mahitaji makubwa ya wafanyakazi wahamiaji wa kiume, ambao wengi wao wanashughulika na kazi za mikono, hasa katika sekta ya ujenzi.³¹

²⁹ Kundi la ILO la "Mataifa ya Kiarabu" linajumuisha nchi na maeneo yafuatayo: Bahrain, Iraq, Jordan, Kuwait, Lebanon, Maeneo ya Utawala wa Palestina, Oman, Qatar, Saudi Arabia, Jamhuri ya Kiarabu ya Syria, Milki za Kiarabu na Yemen.

³⁰ ILO, n.d.

³¹ ILO, 2018.

Kielelezo cha 7. Usambaaji wa kijiografia wa wafanyakazi wahamiaji kulingana na jinsia, 2017

Chanzo: ILO, 2018.

Maelezo: Kielelezo hiki kinaonyesha kanda na sehemu za kijiografia za ILO, wala haimaanishi uidhinishaji au kukubalika rasmi na IOM. Tafadhalii angalia kiambatisho A cha ILO, 2018 kwa habari zaidi juu ya migawanyo ya kikanda. Tafadhalii kumbuka kuwa sehemu iliyobakia ya sura hii inarejelea kanda za kijiografia za UN DESA.

Utumaji wa fedha au bidhaa kimataifa

Utumaji wa fedha au bidhaa ni uhamishaji wa fedha au bidhaa unaofanywa na wahamiaji moja kwa moja hadi kwa familia au jamii katika nchi zao za asili. Benki ya Dunia hukusanya data za kimataifa juu ya utumaji wa fedha au bidhaa kimataifa, licha ya upungufu mwingi wa data, tofauti za kiufafanuzi na changamoto za mbinu katika kukusanya takwimu sahihi.³² Hata hivyo, data zake, hazinasi mtiririko usiorekodiwa kuititia njia rasmi au zisizo rasmi, na kwa hivyo ukubwa halisi wa utumaji wa pesa au bidhaa ulimwenguni unaweza kuwa mkubwa kuliko makadirio yanayotolewa.³³ Licha ya upungufu huu, data zilizopo zinaonyesha ongezeko jumla la utumaji wa fedha na bidhaa katika miongo ya hivi karibuni, kutoka Dola bilioni 126 za Marekani katika mwaka wa 2000, hadi Dola bilioni 689 za Marekani katika mwaka wa 2018.

³² Yaliyomo katika sehemu hii, isipokuwa ibainike vinginevyo, yanategemea na kuchotwa kutoka data ya Benki ya Dunia inayohusiana na uhamiaji na utumaji wa pesa au bidhaa (Benki ya Dunia, n.d.b); na machapisho juu ya mada hiyo (Benki ya Dunia, n.d.b). Hasa, hifadhidata za pesa au bidhaa zinazotumwa kila mwaka za Benki ya Dunia (Benki ya Dunia, n.d.b), Muhtasari wa 31 wa Uhamiaji na Maendeleo (Benki ya Dunia, 2019), Muhtasari wa 30 wa Uhamiaji na Maendeleo (Benki ya Dunia, 2018), Muhtasari wa 27 wa Uhamiaji na Maendeleo (Benki ya Dunia, 2017a) na Taarifa yake kwa Vyombo vya Habari ya Aprili 21 (Benki ya Dunia, 2017b) ni vyanzo muhimu vya habari. Tafadhalii rejelea vyanzo hivi na vilevile Kitabu cha Ukweli cha Uhamiaji na Maendeleo cha Benki ya Dunia, pamoja na nakala yake ya hivi karibuni, iliyochapishwa mwaka wa 2016, kwa maelezo ya kiufafanuzi, uchambuzi wa kina, tahaadhari, upungufu na mbinu zinazohusiana na idadi na mienendo iliyowasilishwa.

³³ Benki ya Dunia, 2016

Kulikuwepo na ongezeko la asilimia 9 ya pesa na bidhaa zilizotumwa katika mwaka wa 2018, kutoka dola bilioni 633 za Marekani katika mwaka wa 2017. Hata hivyo, miaka miwili mfululizo kabla ya 2017 ilishuhudia punguzo; kutoka 2014 hadi 2015, mtiririko (kuja ndani) wa pesa na bidhaa zinazotumwa ulimwenguni ulipungua kwa kama asilimia 1.2, kutoka Dola bilioni 603 za Marekani katika mwaka wa 2014 hadi Dola bilioni 595 za Marekani katika mwaka wa 2015, na kwa asilimia nyingine 1.1 kutoka 2015 hadi 2016 (kutoka Dola bilioni 595 za Marekani hadi Dola bilioni 589). Kulingana na mwenendo huu, utumaji wa fedha au bidhaa kwa nchi zenyne mapato ya chini na ya kati (ambazo zinawakilisha idadi kubwa ya jumla ya nchi ulimwenguni) ulikuwa umepungua kwa miaka miwili mfululizo, kutoka 2014 hadi 2016 - hali ambayo, kulingana na Benki ya Dunia, haikuwa imeonekana kwa miongo mitatu, kabla ya kurudi kwenye mwenendo chanya wa muda mrefu kutoka 2016 hadi 2018 (kutoka Dola bilioni 444 za Marekani katika mwaka 2016, hadi Dola bilioni 483 za Marekani katika mwaka 2017, na Dola bilioni 529 katika mwaka 2018). Tangu miaka ya kati ya 1990, fedha au bidhaa zinazotumwa zimepita viwango vya msaada rasmi wa maendeleo,³⁴ uliofanuliwa kama msaada kwa serikali iliyooundwa kukuza maendeleo ya kiuchumi na ustawi wa nchi zinazoendelea.³⁵

Katika mwaka wa 2018, India, Uchina, Meksiko, Ufilipino na Misri ziliwuwa (kwa utaratibu wa kushuka) nchi tano za juu zilizopokea fedha au bidhaa zilizotumwa, ingawa India na Uchina ziliwuwa juu zaidi ya zingine, zikiwa na jumla ya fedha zilizotumwa inayozidi dola bilioni 67 za Marekani kwa kila nchi (angalia jedwali la 3). Hata hivyo, fedha au bidhaa zilizotumwa zinapotazamwa kama asilimia ya jumla ya pato la ndani, nchi tano za juu zinazopokea fedha au bidhaa katika mwaka wa 2018 ziliwuwa Tonga (ikiwa na 35.2%), ikifuatiwa na Kyrgyzstan (33.6%), Tajikistan (31%), Haiti (30.7%) na Nepal (28%).

Karibu kila wakati, nchi zenyne mapato ya juu ndizo chanzo kikuu cha utumaji pesa au bidhaa. Kwa miongo kadhaa, Marekani imekuwa nchi inayotuma fedha au bidhaa zaidi, ikituma jumla ya dola bilioni 67.96 za Marekani katika mwaka wa 2017, ikifuatiwa na Milki za Kiarabu (dola bilioni 44.37 za Marekani), Saudi Arabia (dola bilioni 36.12 za Marekani) na Uswisi (dola bilioni 26.6 za Marekani). Nchi ya tano yenye viwango vya juu zaidi vya kutuma pesa katika miaka ya 2016 na 2017 ilikuwa Ujeruman (ikiwa na jumla ya mapato ya Dola za Kimarekani bilioni 20.29 na bilioni 22.09, mtawalia). Mbali na jukumu lake kama mpokeaji wa juu, Uchina (iliyoainishwa kama nchi ya mapato ya kati-juu na Benki ya Dunia) pia imekuwa chanzo muhimu, ingawa inaenda chini, cha utumaji pesa, ikituma dola bilioni 20.29 za Marekani katika mwaka 2016, ambazo zilipungua hadi dola bilioni 16.18 katika mwaka wa 2017. Jedwali la 3 linatoa maelezo zaidi na mienendo.³⁶

³⁴ Kwa mfano, tazama Benki ya Dunia, 2019.

³⁵ Tazama, kwa mfano, OECD, n.d.c, ambayo pia ina data juu ya usaidizi rasmi wa maendeleo. Kuna kazi zinazojitokeza ambazo zinachunguza athari za mwenendo huu kimaendeleo, kiuchumi na kijamii.

³⁶ Uainishaji wa takwimu katika nchi zinazotuma fedha katika mwaka wa 2018 haukuwepo wakati wa kuandika kazi hii.

Jedwali la 3. Nchi zinazoongoza kupokea/kutuma fedha (2005–2018) (bilioni za dola sasa)

Nchi zinazopokea fedha nyingi kutoka nje						
2005		2010		2015		2018
Uchina	23.63	India	53.48	India	68.91	India
Meksiko	22.74	Uchina	52.46	Uchina	63.94	Uchina
India	22.13	Meksiko	22.08	Ufilipino	29.80	Meksiko
Nigeria	14.64	Ufilipino	21.56	Meksiko	26.23	Ufilipino
Ufaransa	14.21	Ufaransa	19.90	Ufaransa	24.06	Misri
Ufilipino	13.73	Nigeria	19.75	Nigeria	21.16	Ufaransa
Ubelgiji	6.89	Ujerumani	12.79	Pakistani	19.31	Nigeria
Ujerumani	6.87	Misri	12.45	Misri	18.33	Pakistani
Uhispania	6.66	Bangladeshi	10.85	Ujerumani	15.81	Ujerumani
Poland	6.47	Ubelgiji	10.35	Bangladeshi	15.30	Vietnamu

Nchi zinazotuma fedha nyingi nje						
2005		2010		2015		2017^a
Marekani	47.25	Marekani	50.78	Marekani	61.86	Marekani
Saudi Arabia	14.30	Saudi Arabia	27.07	Milki za Kiarabu	40.33	Milki za Kiarabu
Ujerumani	12.71	Shirikisho la Urusi	21.45	Saudi Arabia	38.79	Saudi Arabia
Uswisi	10.52	Uswisi	17.76	Uswisi	25.40	Uswisi
Uingereza	9.64	Ujerumani	14.68	Uchina	20.42	Ujerumani
Ufaransa	9.48	Italia	12.89	Shirikisho la Urusi	19.69	Shirikisho la Urusi
Jamhuri ya Korea	6.90	Ufaransa	12.03	Ujerumani	18.03	Uchina
Shirikisho la Urusi	6.83	Kuwait	11.86	Kuwait	15.20	Kuwait
Luxembourg	6.70	Luxembourg	10.65	Ufaransa	12.79	Ufaransa
Malaysia	5.68	Milki za Kiarabu	10.57	Qatar	12.19	Jamhuri ya Korea

Chanzo: Benki ya Dunia, n.d.b. (imepititi Julai 2019).

Maelezo: Nambari zote ziko katika dola bilioni za Marekani za sasa (bayana).

a Data zilizopatikana hivi karibuni wakati wa kuandika ripoti ziliikuwa za 2017. Uainishaji wa takwimu za nchi zinazotuma pesa mwaka wa 2018 haukuwepo.

Programu za IOM za kusaidia kurejea nyumbani kwa hiari na ujumuishwaji upya

IOM imetekeleza mipango ya kusaidiwa kurejea nyumbani na kujumuishwa upya (AVRR) tangu mwaka wa 1979. Usaidizi wa AVRR ya IOM kwa wahamiaji unajumuisha shughuli mbalimbali, na kwa kawaida hujumuisha: utoaji wa ushauri nasaha kabla ya kuondoka, ununuzi wa tikiti za ndege, usaidizi wa kiutawala na wa kusafiri na, ikiwezekana, utoaji wa usaidizi wa kujumuishwa tena na jamii.

Kwa wastani, kutoka 2005 hadi 2014, IOM ilisaidia wahamiaji 34,000 kila mwaka kupitia AVRR. Kutokana na kuongezeka kwa kiwango cha uhamiaji katika miaka ya hivi karibuni, idadi ya wanaorejea imeongezeka. Katika mwaka wa 2018, msaada wa AVRR ultolewa kwa wahamiaji 63,316 wanaorudi kutoka nchi 128 wenyeji au za mpito wakisafiri kwenda nchi 169 au maeneo ya asili. Hata hivyo, hii ni sawa na punguzo la asilimia 12 ikilinganishwa na mwaka 2017 (72,176). Kupungua huku kunaweza kuelezwaa na mchanganyiko wa masuala ya kimuundo na kimuktadha, yakitofautiana kutoka nchi hadi nchi: idadi ndogo ya wahamiaji wanaowasili na maombi ya hifadhi, na mabadiliko katika sera za kitaifa za uhamiaji na uombaji hifadhi. Kati ya wanufaishwa 63,316 wa AVRR katika mwaka wa 2018, takriban asilimia 24 walikuwa wanawake na asilimia 22 walikuwa watoto. Zaidi ya asilimia 7 ya hawa wanaorejea walikuwa waathiriwa wa usafirishaji haramu, watoto wahamiaji wasiosindikizwa, au wahamiaji walio na mahitaji yanayohusiana na afya. Takriban wanufaishwa 18,274 walipewa ushauri nasaha wa kujumuishwa tena kabla ya kuondoka katika nchi wenyeji, na wanufaishwa 41,461 walipewa ushauri nasaha wa kujumuishwa tena walipowasili katika nchi au maeneo yao ya asili.

Nchi 10 wenyeji/za mpito zinazoongoza na nchi za asili za wanufaika wa AVRR, 2018

Nchi wenyeji au za mpito		Nchi za asili	
Ujerumani	15,942	Iraq	5,661
Niger	14,977	Guinea	5,088
Ugiriki	4,968	Ethiopia	4,792
Austria	3,469	Mali	4,041
Djibouti	3,392	Georgia	2,681
Ubelgiji	2,795	Afuganistani	2,232
Netherlands	2,149	Albania	2,167
Uholanzi	1,508	Shirikisho la Urusi	1,952
Uturuki	1,494	Ukraine	1,901
Italia	958	Côte d'Ivoire	1,834

Katika mwaka wa 2018, wanufaishwa wengi wa AVRR (54%) walirudi kutoka Eneo la Uchumi la Uropa (EEA) na Uswisi, hasa kutoka Ujerumani, Ugiriki, Ubelgiji, Austria na Uholanzi. Waliorudi kutoka EEA na Uswisi walipungua kutoka 50,587 katika mwaka 2017 hadi 33,971 katika mwaka 2018. Mwenendo huu unathibitisha ongezeko la idadi ya wanaorejea kwa hiari kutoka nchi za mpito. Katika mwaka wa 2018, waliorejea kutoka Niger, Djibouti na Moroko hadi nchi kama Guinea, Mali na Ethiopia walikuwa zaidi ya asilimia 22 ya jumla ya ulimwengu. Kanda kuu za asili kwa wanufaishwa wa AVRR katika mwaka 2018 zilikuwa Afrika Magharibi na Kati (31% ya jumla); Kusini-Mashariki mwa Ulaya, Ulaya Mashariki na Asia ya Kati (28%); na Asia na Pacific (14%). Kwa pamoja, nchi 10 za juu na maeneo ya asili yalichangia asilimia 51 ya jumla ya wanufaishwa wa AVRR.

Kwa habari zaidi, tazama IOM, 2019a.

Wakimbizi na waomba hifadhi

Kufikia mwisho wa 2018, kulikuwa na jumla ya wakimbizi milioni 25.9 ulimwenguni, huku milioni 20.4 wakiwa chini ya mamlaka ya UNHCR na wakimbizi milioni 5.5 waliosajiliwa na Shirika la Umoja wa Mataifa la Usaidizi na Kazi (UNRWA) kwa Wakimbizi wa Palestina walio Mashariki ya ar Kati.³⁷ Idadi jumla ya wakimbizi ndiyo ya juu zaidi kurekodiwa, ingawa kiwango cha ukuaji wa kila mwaka kimepungua tangu 2012.

Pia kulikuwa na takriban watu milioni 3.5 wanaotafuta ulinzi wa kimataifa huku wakisubiri uamuzi wa hali yao ya ukimbizi, wanaojulikana kama waomba hifadhi. Katika mwaka wa 2018, takriban madai milioni 2.1 ya hifadhi yalitolewa kwa Mataifa au UNHCR. Kati ya maombi milioni 1.7 ya wanaoomba hifadhi kwa mara ya kwanza yaliyotolewa katika mwaka 2018, Marekani ilikuwa mpokeaji mkuu wa maombi ya hifadhi, ikiwa na maombi mapya 253,300 ya hifadhi, yakiwa punguzo la asilimia 23 kutoka mwaka 2017 (331,700), ikilinganishwa na hali ya awali ya kuongezeka kwa maombi ya hifadhi nchini Marekani kutoka 2013 hadi 2016. Peru ilikuwa mpokeaji wa pili kwa wingi, kukiwa na ongezeko kubwa la maombi ya hifadhi, kutoka maombi mapya ya hifadhi 37,800 katika mwaka 2017 hadi 192,500 katika mwaka 2018, hasa yaliyotolewa na wenezuela (190,500). Peru ilifuatiwa na Ujeruman, ambapo idadi ya maombi ya hifadhi iliendelea kupungua (722,400 katika mwaka 2016, hadi 198,300 katika mwaka 2017 na 161,900 katika mwaka 2018).

UNHCR inakadiria kuwa, kufikia mwisho wa mwaka 2018, wale walio na umri usiotimia miaka 18 walikuwa karibu asilimia 52 ya idadi ya wakimbizi ulimwenguni. Kuanzia 2003 hadi 2018, kulingana na data jumla, kiwango cha watoto kati ya wakimbizi wanaishi katika nchi kilikuwa kikubwa sana, kikipanda na kushuka kati ya asilimia 41 na 52. Kiwango cha wanawake hakijabadilika sana, kikiwa asilimia 47 hadi 49, katika kipindi hicho hicho. Kulingana na mienendo mipana ya ulimwengu, wakimbizi waliendelea kuishi kimsingi katika mazingira ya mijini, huku karibu asilimia 61 ya wakimbizi wakiwa wanaishi mijini mwishoni mwa 2018.³⁸

Watoto walio peke yao na waliotengwa walitoa maombi ya hifadhi ya kibinasi takriban 27,600 katika nchi zisizopungua 60 katika mwaka wa 2018, ikiashiria mwenendo unaoendelea kupungua tangu idadi kubwa ya maombi kutolewa katika mwaka wa 2015 (98,400).³⁹

Kama ilivyokuwa katika miaka mingine, hali ya mizozo iliyoendelezwa upya katika nchi muhimu ilichangia kwa kiasi kikubwa takwimu na mienendo ya sasa. Kwa wakimbizi waliokuwa chini ya mamlaka ya UNHCR mwishoni mwa 2018, nchi 10 kuu za asili - Jamhuri ya Kiarabu ya Syria, Afuganistani, Sudan Kusini, Myanmar, Somalia, Sudan, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Jamhuri ya Afrika ya Kati, Eritrea na Burundi - ziliikuwa na takribani milioni 16.6, au asilimia 82 ya idadi ya wakimbizi wote. Nchi nydingi kati ya hizi zimekuwa miongoni mwa vyanzo vikuu vya wakimbizi kwa angalau miaka saba. Mgogoro unaoendelea katika Jamhuri ya Kiarabu ya Syria ulisababisha idadi ya wakimbizi kutoka nchi hiyo kufikia takriban milioni 6.7. Kukosekana kwa utulivu na vurugu ambavyo vimeifanya Afuganistani kuwa chanzo kikuu cha wakimbizi kwa zaidi ya miaka 30 kumeendelea, huku nchi hiyo ikiwa nchi ya pili ya asili duniani, ikiwa na wakimbizi milioni 2.7; hili ni ongezeko dogo kutoka kwa takwimu za 2017 (milioni 2.6), hasa kwa sababu ya watoto waliozaliwa mwaka huo. Sudan Kusini ilibaki kuwa nchi ya tatu kwa ukubwa ya asili ya wakimbizi tangu ghasia kubwa zilipozuka katikati ya mwaka wa 2016, ikiwa na wakimbizi milioni 2.3 mwishoni mwa 2018. Wakimbizi kutoka

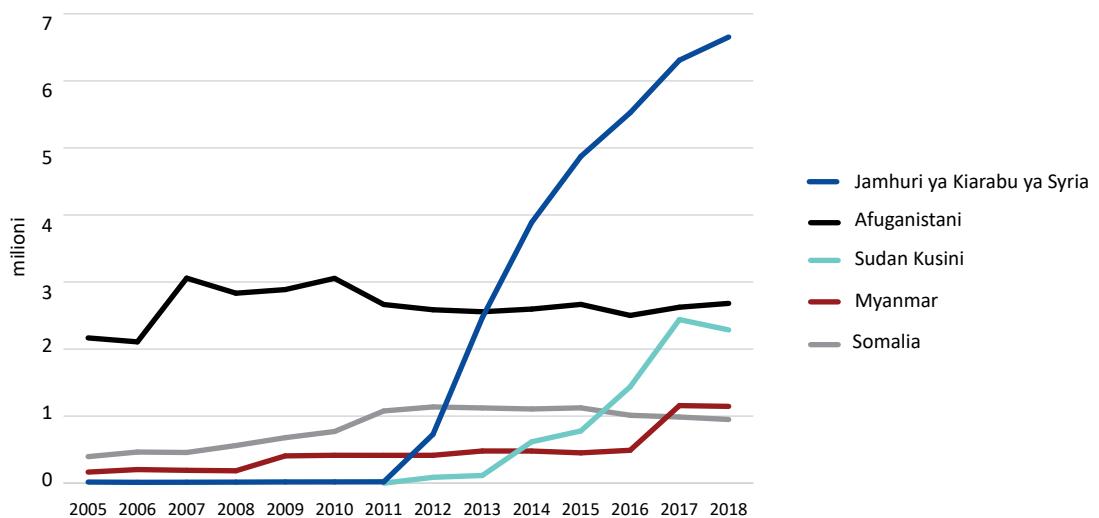
³⁷ Yaliyomo katika sehemu hii yanategemea na yamechukuliwa kutoka UNHCR, 2018 na UNHCR, 2019. Tafadhalii rejelea nyaraka hizi kwa maelezo ya kiufafanuzi, uchambuzi wa kina, tahadhari, upungufu na mbinu zinazohusiana na idadi na mienendo iliyowasilishwa. Ripoti za zamani za UNHCR za *Global Trends*, pamoja na hifadhidata yake ya Takwimu za Idadi ya Watu (UNHCR, n.d.a) ni vyanzo vingine muhimu vya habari.

³⁸ Tazama UNHCR, 2018 na UNHCR, 2019 kwa upungufu unaotumika katika tathmini hizi zinazohusiana na umri, jinsia na eneo.

³⁹ Tazama UNHCR, 2019 kwa maelezo ya kwa nini takwimu hizi ni makadirio pungufu.

Jamhuri ya Kiarabu ya Syria, Afuganistani, Sudan Kusini, Myanmar na Somalia walichangia zaidi ya theluthi mbili ya idadi ya wakimbizi duniani. Kielelezo cha 8 kinaonyesha mwenendo wa idadi ya wakimbizi kwa nchi tano kuu za asili kutoka 2005 hadi 2018. Athari ya mgogoro wa Syria inaonyeshwa wazi katika kielelezo cha 8; katika mwaka wa 2010, Jamhuri ya Kiarabu ya Syria ilikuwa nchi asili ya wakimbizi na watafuta hifadhi wanaopungua 30,000, ilhali ilikuwa nchi mwenyeji ya tatu kwa ukubwa ulimwenguni, ikiwa na zaidi ya wakimbizi milioni 1 hasa kutoka Iraq.⁴⁰

Kielelezo cha 8. Idadi ya wakimbizi wa nchi 5 kuu za asili kutoka 2018 (milioni)

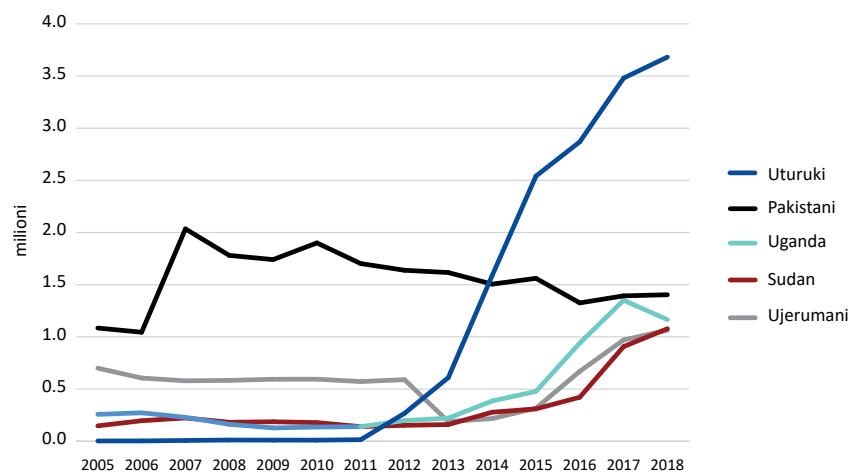

Chanzo: UNHCR, n.d.a. (ilipitwa tarehe 9 Juni 2019).

Maelezo: Sudan Kusini ilikuwa nchi katika mwaka wa 2011.

Katika mwaka 2018, kwa mwaka wa tano mfululizo, Uturuki ilikuwa nchi mwenyeji kubwa zaidi ulimwenguni, ikiwa na wakimbizi milioni 3.7, hasa Wasyria (zaidi ya milioni 3.6). Zikiakisi sehemu kubwa ya Wasyria katika idadi ya wakimbizi ulimwenguni, nchi zingine mbili zinazopakana - Jordan na Lebanon - pia zilipatikana katika nchi 10 zenye wakimbizi wengi. Pakistani na Jamhuri ya Kiislamu ya Iran pia zilikuwa kati ya nchi wenyeji 10 za juu zinazohifadhi wakimbizi, kwa kuwa nchi hizo mbili muhimu zina wakimbizi kutoka Afuganistani, nchi ya asili kubwa ya pili. Uganda, Sudan, Ujeruman, Bangladeshi na Ethiopia zilijumuisha nchi zilizosalia. Idadi kubwa ya wakimbizi walihifadhiwa katika nchi jirani. Kulingana na UNHCR, nchi zenye maendeleo machache - kama Bangladeshi, Chad, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Ethiopia, Rwanda, Sudan Kusini, Sudan, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Uganda na Yemen - zilikuwa wenyeji wa asilimia 33 ya jumla ya wakimbizi ulimwengu (wakimbizi milioni 6.7). Ni wakati tu ambapo wakimbizi wanapimwa dhidi ya idadi ya kitaifa ambapo nchi zenye mapato ya juu, kama Uswidhi (ya saba) na Malta (ya tisa), zinaorodheshwa kati ya 10 za juu. Kielelezo cha 9 kinaonyesha mwenendo wa idadi ya wakimbizi wa nchi tano kuu za wenyeji kutoka 2000 hadi 2018.

Kielelezo cha 9. Idadi ya wakimbizi wa nchi 5 kuu za asili kutoka 2018 (milioni)

Chanzo: UNHCR, n.d.a. (Ilipitiwa tarehe 25 Juni 2019).

Katika mwaka wa 2018, zaidi ya wakimbizi 590,000 walirudi katika nchi zao za asili - idadi iliyopungua ikilinganishwa na wakimbizi 667,400 waliorejeshwa katika mwaka wa 2017 - wakati idadi ya wakimbizi ulimwenguni imeendelea kuongezeka. Wengi waliorudi (210,900) walikuwa wa Jamhuri ya Kiarabu ya Syria, hasa kutoka Uturuki.

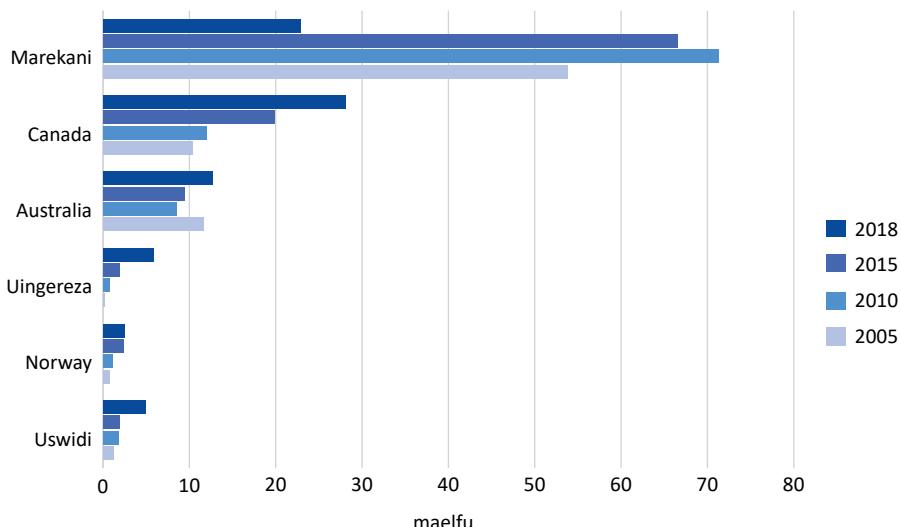
Ingawa kuna changamoto nyingi za kupima wale wanaofaidika na ujumuishaji wa ndani, UNHCR inakadiria kuwa, mnamo 2018, nchi 27 ziliripoti angalau mkimbizi mmoja aliyepata uraia wa kuandikishwa (ikilinganishwa na nchi 28 katika mwaka 2017), kukiwa na jumla ya wakimbizi 62,600 waliopata uraia wa kujiandikisha katika mwaka huo (wakiwa wamepungua kutoka wakimbizi wapya 73,400 waliopata uraia katika mwaka 2017, lakini ongezeko kubwa ikilinganishwa na 23,000 walioripotiwa katika mwaka 2016). Uturuki, ambayo iliwapa uraia wa kujiandikisha wakimbizi wanaokadiriwa kuwa 29,000 kutoka Jamhuri ya Kiarabu ya Syria katika mwaka wa 2018 (ikilinganishwa na 50,000 katika mwaka 2017), inawakilisha kiwango kikubwa zaidi, huku Canada, Uholanzi, Guinea-Bissau na Ufaransa zikichangia sehemu kubwa ya waliobaki.

Nchi za jadi za makazi mapya za Canada, Marekani na Australia ziliendelea kusimamia mengi ya makazi mapya ya wakimbizi ulimwenguni. Katika mwaka wa 2018, takriban wakimbizi 92,400 waliruhusiwa kupata makazi mapya ulimwenguni, idadi inayowakilisha punguzo ya zaidi ya asilimia 10 kutoka 2017 (102,800). Wakimbizi wa Syria, Kongo na Eritrea ndio walionufaika sana. Kielelezo cha 10 kinatoa maelezo ya kijumla ya takwimu za utoaji wa makazi mapya katika nchi muhimu kutoka 2005 hadi 2018. Kukiwa na karibu wakimbizi 23,000 waliopewa makazi mapya katika mwaka 2018, ilikuwa mara ya kwanza tangu 1980 ambapo Marekani haikuwa nchi ya juu katika utoaji wa makazi mapya.⁴¹ Kupungua kwa idadi kubwa ya wakimbizi waliopewa makazi nchini kulitokana na kupunguzwa kwa kiasi kikubwa kwa idadi ya juu ya wakimbizi wanaokubaliwa (idadi ya wakimbizi wanaoruhusiwa kupata makazi mapya kila mwaka wa fedha) na ukaguzi wa kiusalama ulioimarishwa kwa wakimbizi kutoka nchi "zenye hatari kubwa", ambayo imekuwa na athari ya kupunguza idadi ya wakimbizi wanaokubaliwa kutoka nchi hizi.⁴² Kukiwa na ongezeko taratibu la idadi ya wakimbizi waliopewa makazi katika muongo mmoja uliopita, Canada ilikuwa nchi ya juu zaidi katika utoaji wa makazi mapya katika mwaka wa 2018, ikiwa na wakimbizi zaidi ya 28,000 waliopewa makazi mapya.

41 Radford na Connor, 2019.

42 Idara ya Usalama wa Nchi ya Marekani, 2018; na Blizzard na Batalova, 2019.

Kielelezo cha 10. Idadi ya wakimbizi walipewa makazi mapya na nchi kuu za utoaji wa makazi mapya mnamo 2005–2018 (maelfu)

Chanzo: UNHCR, n.d.b (ilipitiwa tarehe 25 Juni 2019).

Jukumu la IOM katika utoaji wa makazi mapya

IOM hupanga safari salama na zenyе utaratibu kwa wakimbizi kupitia programu za utoaji wa makazi mapya, na pia kwa watu wengine wanaoweza kudhurika kwa urahisi kupitia njia nyingine za kibinadamu. Mbali na programu za jadi za utoaji wa makazi mapya na kuhamisha makundi ya wakimbizi hadi nchi salama kwa sababu za kibinadamu. Mataifa mengi yanavutiwa au kwa sasa yanafanya aina zingine za ukubalifu, kama ufadhili wa kibinagsi, udhamini wa masomo na mipango ya kubadili kazi. Data za mwendo za IOM za usaidizi wa utoaji wa makazi mapya zinarejelea idadi jumla ya wakimbizi na watu wengine wanaosafiri kwa ufadhili wa IOM kutoka nchi mbalimbali walikoondoka kwenda maeneo mengine kote ulimwenguni kwa kipindi fulani.

Katika miaka ya kalenda ya 2017 na 2018, IOM ilisaidia Mataifa 40 kutoa makazi mapya, mipango ya kibinadamu kuhamisha wakimbizi hadi nchi salama na kuhamishia makao mapya katika zaidi ya nchi 138 walikoondoka, shughuli nyingi zikitekelezwa Lebanon, Uturuki, Afuganistani, Jordan, Ugiriki, Italia, Uganda, Kenya, Iraq, Ethiopia na Sudan.

Katika mwaka wa 2017, jumla ya watu 137,840 walisafiri kwenda Mataifa 40 chini ya ufadhili wa IOM ili kupata msaada wa makazi mapya; raia wengi walikuwa Wasyria, Waafghani, Waeritrea, Wairaq na Wakongo. Katika mwaka wa 2018, jumla ya watu 95,400 walisafiri kwenda Mataifa 30 chini ya ufadhili wa IOM ili kupata msaada wa makazi mapya; raia wa mataifa 5 ya juu walikuwa sawa na ilivyokuwa mwaka uliotangulia. Kuanzia 2017 hadi 2018, mgawanyo wa kijinsia haukuachana sana, huku asilimia 52 ya wanaume na asilimia 48 ya wanawake wakipewa makazi mapya katika nchi za tatu.

Ukilinganisha miaka ya 2015–2016 na 2017–2018, kulikuwa na punguzo la asilimia 49.6 ya watu binafsi waliopewa makazi mapya Amerika Kaskazini, na ongezeko la asilimia 46 la utoaji wa makazi mapya na kuhamishiwa Eneo la Uchumi la Ulaya (EEA). Raia wengi waliokubaliwa katika EEA katika kipindi cha 2017-2018 walikuwa Wasyria, Waeritrea, Wairaq, Wakongo, Wasudan na Waafghani.

Chini ya makubaliano ya ushirika, IOM huwapa wadau habari muhimu na hutoa data kwa washirika muhimu, kama UNHCR, nchi za makazi mapya na mashirika ya makazi. IOM hufanya kazi mara kwa mara kwa kushirikiana kwa karibu na UNHCR, ili kuthibitisha na kulinganisha vizuri data ya jumla inayohusiana na utoaji wa makazi mapya, hasa kuhusiana na takwimu za kuondoka. Kwa habari zaidi juu ya shughuli za utoaji makazi mapya za IOM, tazama www.iom.int/resettlement-assistance.

Wakimbizi wa ndani ya nchi

Kituo cha Ufutiliaji wa Ufurushwaji wa Ndani (IDMC) hukusanya data juu ya aina mbili za ufurushwaji wa ndani: ufurushaji mpya wakati wa kipindi fulani, na jumla ya idadi ya IDP mahali fulani kila wakati. Habari hii ya kitakwimu imegawanywa na sababu mbili kuu za ufurushwaji: (a) majanga, na (b) migogoro na vurugu. Hata hivyo, IDMC inakiri kuwepo kwa changamoto zinazohusiana na kutofautisha kati ya majanga na migogoro kama sababu ya mara moja ya kuhama, na inaangazia mahitaji yanayoongezeka ya kutambua njia bora za kuripoti juu ya ufurushwaji katika muktadha wa vichocheo anuwai.⁴³

Kwa makadirio ya milioni 41.3, jumla ya idadi ya watu walio wakimbizi wa ndani waliofurushwa na migogoro na vurugu mwishoni mwa 2018 ilikuwa ya juu zaidi kurekodiwa tangu IDMC ilipoanza ufuutiliaji katika mwaka wa 1998, na inawakilisha ongezeko kutoka kwa milioni 40 iliyopotiwa mnamo 2017. Kama ilivyo kwa mienendo ya wakimbizi (ilijadiliwa katika sehemu iliyotangulia), migogoro mipy na isiyoweza kudhibitiwa kwa urahisi ilimaanisha kwamba idadi ya wakimbizi wa ndani waliofurushwa na migogoro na vurugu imekuwa karibu maradufu tangu mwaka 2000, na imeongezeka sana tangu mwaka 2010.

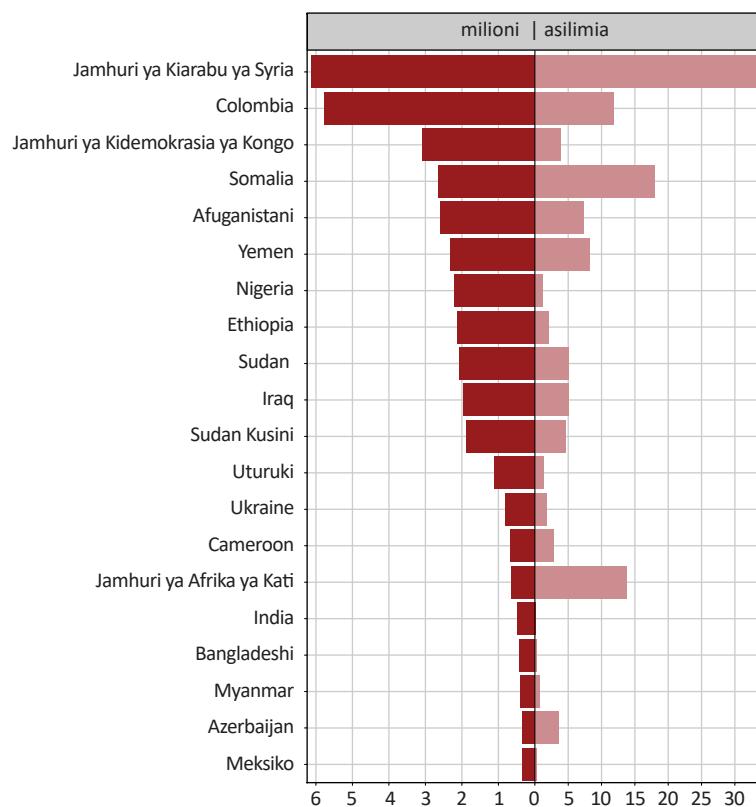
Kielelezo cha 11 kinaonesha nchi 20 za juu zaidi ulimwenguni zilizo na idadi kubwa zaidi ya IDP waliofurushwa kutoka kwa makazi yao kwa sababu ya migogoro na vurugu (idadi) mwishoni mwa 2018. Nchi nyingi zilikuwa katika Mashariki ya Kati au Afrika iliyo Kusini mwa Jangwa la Sahara. Jamhuri ya Kiarabu ya Syria ilikuwa na idadi kubwa zaidi ya watu waliokimbia makazi yao kwa sababu ya migogoro (milioni 6.1) kufikia mwisho wa 2018, ikifuatiwa na Colombia (milioni 5.8). Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo ilikuwa ya tatu kwa idadi kubwa zaidi ya milioni 3.1, ikifuatiwa na Somalia (milioni 2.6) na Afuganistani (milioni 2.6). Zaidi ya milioni 30 (karibu 75%) ya jumla ya watu milioni 41.3 ulimwenguni waliokimbia makazi yao wanaishi katika nchi 10 tu.⁴⁴ Kwa mujibu wa kiwango cha idadi ya watu kitaifa, Jamhuri ya Kiarabu ya Syria, ambayo mgogoro wake umeendelea kwa miaka kadhaa, ilikuwa na zaidi ya asilimia 30 ya idadi ya watu wake waliofurushwa

⁴³ IDMC inaangazia changamoto zilizopo katika kukusanya data juu ya ufurushwaji kutoka kwa makazi kwa sababu ya miradi ya maendeleo, vurugu za jinai, au majanga yanayoanza polepole, pamoja na juhudhi zao za kushinda shida hizi. Tazama IDMC, 2019.

⁴⁴ Nchi hizo 10 ni pamoja na: Jamhuri ya Kiarabu ya Syria, Colombia, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Somalia, Afuganistani, Yemen, Nigeria, Ethiopia, Sudan na Iraq.

kutoka kwa makazi yao kwa sababu ya migogoro na vurugu. Somalia ilikuwa nakiwango cha pili cha juu zaidi (18%), ikifuatwa na Jamhuri ya Afrika ya Kati na Colombia (zote zikiwa na zaidi ya 10%). Hata hivyo, ni muhimu kutambua kwamba hasa kwa kesi za ufurushwaji zilizochukua mrefu kusuluhishwa, kama vile huko Colombia, baadhi ya watu ambao wamerudi kwenye maeneo yao ya asili na kwenye nyumba zao bado wanaweza kuhesabiwa kama Wakimbizi wa ndani. Hii ni kwa sababu, katika hali zingine, suluhisho la kudumu halijapatikana.⁴⁵ Mashirika kama vile IDMC hufuata mfumo wa Kamati ya Kudumu kati ya Mashirika kuhusu "Suluhisho la Kudumu kwa Wakimbizi wa Ndani", ambalo linaweka vigezo vinane ambavyo vinatoa suluhisho la kudumu katika kuamua wakati watu hawapaswi kuchukuliwa tena kuwa wakimbizi wa ndani.⁴⁶

Kielelezo cha 11. Nchi 20 za juu zilizo na idadi kubwa zaidi ya wakimbizi wa ndani kutokana na migogoro na vurugu mwishoni mwa 2018

Chanzo: IDMC, 2019.

Maelezo: Idadi ya IDP inarejelea kusanyiko la idadi ya watu waliofurushwa kwa muda mrefu.

Wingi wa idadi ya watu uliotumika kukokotoa asilimia ya idadi ya watu waliofurushwa inategemea jumla ya idadi ya wakazi wa nchi kwa makadirio ya idadi ya watu ya UN DESA ya 2017.

⁴⁵ Suluhisho la kudumu linapatikana "wakati IDPs hawana msaada maalum na mahitaji ya ulinzi ambayo yameunganishwa na ufurushwaji wao na watu kama hao wanaweza kufurahia haki zao za kibinadamu bila ubaguzi unaotokana na ufurushwaji wao". Tazama, kwa mfano, Brookings Institution na University of Bern, 2010.

⁴⁶ Vigezo hivi ni pamoja na: usalama na ulinzi; kiwango cha kutosha cha maisha; upatikanaji wa kazi ya kuendeshea maisha; urejeshaji wa makazi, ardhii na mali; upatikanaji wa nyarakaa; kuungana tena kwa familia; kushiriki katika masuala ya umma; na upatikanaji wa tiba madhubuti na haki. Tazama, kwa mfano, Brookings Institution na University of Bern, 2010; IDMC, 2019.

Katika mwaka wa 2018, kwa mara ya kwanza, IDMC pia ilitoa makadirio ya idadi ya watu ulimwengu waliohamishwa na majanga. Idadi ya watu inayokaribia watu milioni 1.6 waliripotiwa kuwa bado wanaishi nje ya makazi yao mwishoni mwa 2018 kwa sababu ya majanga yaliyotokea mwaka wa 2018. Kama ilivyooonyeshwa na IDMC, takwimu hii ni "makadirio ya kiwango cha chini", kwani haijumuishi wale wanaoishi nje ya makazi yao kwa sababu ya majanga yaliyotokea kabla ya 2018.

Ufurushwaji mpya katika mwaka wa 2018

Mwishoni mwa 2018, kulikuwa na jumla ya ufurushwaji mpya wa ndani milioni 28 katika nchi na maeneo 148. Asilimia sitini na moja (milioni 17.2) ya ufurushwaji huu mpya ilisababishwa na majanga, na asilimia 39 (milioni 10.8) ilisababishwa na migogoro na vurugu. Kama ilivyokuwa miaka ya nyuma, majanga yanayohusiana na hali ya hewa yalisababisha idadi kubwa ya ufurushwaji mpya, huku dhoruba zikisababisha ufurushwaji milioni 9.3 na mafuriko milioni 5.4. Idadi ya ufurushwaji mpya unaohusishwa na migogoro na vurugu karibu iwe maradufu, kutoka milioni 6.9 katika mwaka wa 2016 hadi milioni 11.8 katika mwaka wa 2017, na ilipungua kidogo, hadi milioni 10.8, katika mwaka wa 2018.⁴⁷

Katika mwaka wa 2018, Ethiopia iliongoza orodha hiyo na idadi kubwa zaidi ya ufurushwaji mpya uliosababishwa na migogoro na vurugu (milioni 2.9 katika mwaka wa 2018, ikilinganishwa na 725,000 katika mwaka wa 2017), na matokeo yake yakawa ni kuathiri sana idadi ya walofurushwa upya ulimwenguni.⁴⁸ Ethiopia ilifuatwa na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo (milioni 1.8) na Jamhuri ya Kiarabu ya Syria (milioni 1.6).

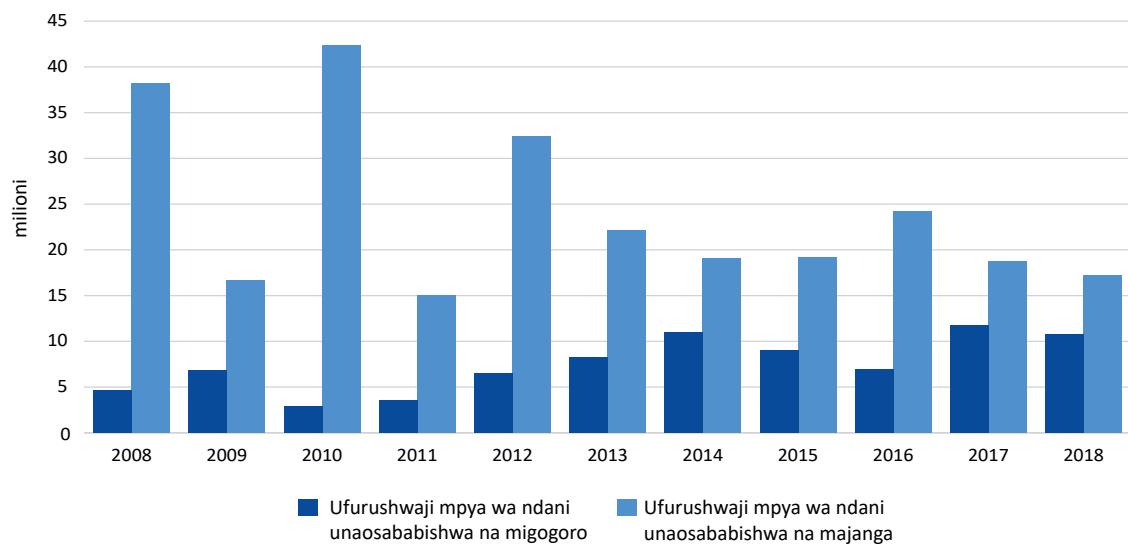
Watu wengi zaidi hufurushwa upya kutoka kwa makazi yao na majanga katika mwaka wowote, ikilinganishwa na wale walofurushwa upya na migogoro na vurugu, na nchi zaidi zinaathiriwa na ufurushwaji kutoka kwa makazi na majanga. Hili ni dhahiri wakati unachunguza idadi ya nchi na maeneo ambapo ufurushwaji mpya ulitokea katika mwaka wa 2018: 144 kwa sababu ya majanga, ikilinganishwa na 55 kwa sababu ya migogoro na vurugu. Katika mwaka wa 2018 (kama miaka ya nyuma), majanga yaliyosababishwa na hatari za tabianchi na hali ya hewa, kama dhoruba na mafuriko, yalichangia sehemu kubwa ya idadi jumla (milioni 16.1, au karibu 94%). Habari kuhusu ufurushwaji unaosababishwa na ukame pia zilitapikana na zilibainika kwa mara ya kwanza katika mwaka wa 2017, zikiwa na ufurushwaji mpya wa milioni 1.3 na, katika mwaka wa 2018, 764,000, hasa katika Pembe ya Afrika. Tangu mwaka wa 2008, chanzo kingine cha majanga, hatari za kijirofia, kilisababisha wastani wa ufurushwaji milioni 3.1 kila mwaka. Wakati takwimu za 2017 za majanga ya kijirofia zilikuwa chini ya wastani, kukiwa na ufurushwaji mpya 758,000 uliorekodiwa, idadi iliongezeka hadi milioni 1.1 katika mwaka wa 2018. Ufilipino na Uchina (takriban milioni 3.8 kila moja), pamoja na India na Marekani (mtawalia karibu milioni 2.7 na 1.2), zilikuwa na idadi kubwa kabisa ya wakimbizi wa majanga katika mwaka wa 2018.

Kama inavyoonyeshwa katika kielelezo cha 12, katika miaka iliyopita, ufurushwaji mpya uliotokana na majanga kila mwaka ulizidi ufurushwaji mpya unaohusiana na migogoro na vurugu. Hata hivyo, IDMC inabainisha kwamba sehemu kubwa ya jumla ya ufurushwaji mpya ulimwenguni unaosababishwa na majanga kwa kawaida huhusishwa na uhamishaji wa muda mfupi kwa njia salama na yenye utaratibu.

47 Yaliyomo katika sehemu hii yanategemea na yamechukuliwa kutoka IDMC, 2018 na IDMC, 2019. Tafadhalii rejelea nyaraka hizi kwa maelezo ya kiufanuzi, uchambuzi wa kina, tahadhari, upungufu na mbinu zinazohusiana na idadi na mienendo iliyowasilishwa. Ripoti za awali za IDMC za Makadirio ya Ulimwengu (Zinapatikana katika www.internal-displacement.org/global-report/), pamoja na Hifadhidha yake ya Ufurushwaji wa Ndani wa Ulimwenguni (IDMC, nd), ni vyano vingine muhimu vya habari.

48 IDMC inaangazia sababu zinazowezekana za mabadiliko haya, pamoja na utilizaji wa pande za mbele za migogoro, usitishaji wa migogoro, vizuizi vya uhuru wa kusafiri, na mabadiliko katika mbinu za kkusanya data.

Kielelezo cha 12. Ufurushwaji mpya wa ndani unaosababishwa na migogoro na majanga, 2008–2018 (milioni)

Chanzo: IDMC, n.d. (ilipitiwa tarehe 4 Juni 2019).

Maelezo: Istilahi “ufurushwaji mpya” inarejelea idadi ya harakati za kufurushwa ambazo zilitokea katika mwaka mahususi, si jumla ya idadi ya IDP iliyokusanyika inayotokana na kufurushwa kwa muda mrefu. Takwimu mpya za ufurushwaji zinajumuisha watu ambao wamefurushwa zaidi ya mara moja, na hazilingani na idadi ya watu waliofurushwa katika mwaka husika.

Matriki ya IOM ya Ufutiliaji wa Ufurushwaji

Programu ya Matriki ya IOM ya Ufutiliaji wa Ufurushwaji (DTM) hufutilia ufurushwaji katika nchi zilizoathiriwa na migogoro au majanga ya asili. Imeundwa kunasa, kuchakata na kusambaza habari juu ya mwendo na mahitaji yanayobadilika ya watu waliofurushwa na wahamiaji. Takwimu zinashirikishwa kwa njia ya ramani, michorotaarifa, ripoti, taswira zinazoingiliana za wavuti na usafirishaji wa data ghafi au iliyoboreshwa. Kulingana na hali iliyopo, DTM inakusanya habari juu ya idadi ya watu, maeneo, hali, mahitaji na udhaifu, ikitumia moja au zaidi ya zana zifuatazo za kimethodolojia:

- Kufutilia uhamaji na mahitaji ya sekta nyingi katika maeneo maalum ili kuelekeza msaada unapohitajika;
- Kufutilia mienendo ya uhamaji (“mtiririko”) na hali ya jumla katika vituo vya asili, mpito na wanakokwenda;
- Kuwasajili watu binafsi na kaya kwa uteuzi wa wanufaishwa, kulenga walio hatarini na upangaji;
- Kufanya tafiti, kukusanya habari za kina kutoka kwa watu wanaowavutia.

Katika mwaka wa 2018, DTM ilifutilia zaidi ya watu milioni 40 (pamoja na wakimbizi wa ndani, waliorejea na wahamiaji) katika nchi zaidi ya 60. Data za DTM ya IOM ni mojawapo ya vyanzo vikubwa zaidi vya makadirio ya kila mwaka ulimwenguni juu ya ufurushwaji wa ndani vilivyoandalishi na IDMC. Kwa habari zaidi kuhusu DTM ya IOM, tazama www.globaldtm.info.

Watu wasio na utaifa

Watu wasio na utaifa, kiufafanuzi, wako katika hali ngumu, kwani hawatambuliki kama raia na Taifa lolote.⁴⁹ Wanakabiliwa na vizuizi katika kupata huduma za msingi - kama vile elimu, ajira au huduma ya afya - na wanaweza kubaguliwa, kunyanyaswa na kutengwa. Ingawa watu wasio na utaifa si lazima wawe wahamiaji, hali zao zinazojumuisha kutokuwa salama na ukosefu wa haki zinaweza kuwafanya kuhama, ndani ya nchi au kuvuka mipaka, na mara nydingi kwa njia isiyofuata kanuni, kutokana na vizuizi vingi wanavyoweza kukumbana navyo katika kupata hati za kusafiri na njia za kawaida za uhamiaji.⁵⁰

Kama sehemu ya mamlaka yake kuhusu kutokuwa na utaifa, UNCHR iliripoti watu milioni 3.9 wasio na utaifa ulimwenguni katika mwaka wa 2018, idadi sawa ulimwenguni kama ya mwaka 2017.⁵¹ Kulingana na UNHCR, takwimu hii, hata hivyo, ni makadirio ya chini, na huenda idadi ilikuwa kama milioni 10 katika mwaka wa 2017. Kwa kweli, huku kutambua ni nani asiye na utaifa ni hatua ya kwanza muhimu ya kuzuia na kupunguza kutokuwa na utaifa ulimwenguni, ukusanyaji wa data ungali changamoto kubwa.⁵²

Kwa mara ya kwanza, UNHCR ilijumuisha wakimbizi wa Rohingya walio nchini Bangladeshi na IDPs walio katika Jimbo la Rakhine, Myanmar, katika data yake ya 2017 na 2018 ya watu wasio na utaifa, "kwa kuzingatia ukubwa wa idadi hii ya watu na kwamba kwa kweli hawana nchi na vilevile wamefurushwa".⁵³ Bangladeshi na Myanmar zilitikuwa nchi za kwanza na tatu mtawalia zenye idadi kubwa ya watu wasio na utaifa, katika mwaka 2018 (karibu watu 906,000 wasio na utaifa nchini Bangladesh na 620,000 nchini Myanmar). Kielelezo cha 13 kinaonyesha nchi zingine kwenye 10 zinazoongoza katika mwaka wa 2018. Côte d'Ivoire ilikuwa katika nafasi ya pili ikiwa na watu 692,000 wasio na utaifa, wakiwemo watu wanaodhaniwa kuwa "wageni" baada ya uhuru wa nchi hiyo, pamoja na vizalia wao.⁵⁴ Tailandi ilikuwa na idadi kubwa ya nne ya watu wasio na utaifa katika mwaka 2018, ambayo ilikuwa hasa na jamii za kiasili na za kikabila.⁵⁵ Latvia iliripoti karibu watu 225,000 wasio na utaifa, ikiwa na idadi kubwa ya Warusi wa kikabila ambao hawajaweza kuchukua uraia kwa sababu ya sheria ya uraia ya nchi hiyo baada ya uhuru wake kutoka kwa Umoja wa Kisovyeti, ambao unatoa tu utaifa kwa uzazi.⁵⁶ Ilifuatwa na Jamhuri ya Kiarabu ya Syria (160,000), Kuwaiti (92,000), Uzbekistan (80,000), Estonia (78,000) na Shirikisho la Urusi (76,000). Kulingana na kiwango cha idadi ya watu kitaifa, zaidi ya asilimia 11 ya wakazi wa Latvia hawakuwa na utaifa, ikifuatiwa na Estonia, ambapo watu wasio na utaifa walifika karibu asilimia 6.

49 United Nations, 1954. Tazama pia UNHCR, 2014a.

50 McAuliffe, 2018.

51 Yaliyomo katika sehemu hii yanategemea na yamechukuliwa kutoka UNHCR, 2018 na UNHCR, 2019, isipokuwa kama imeelekezwa vinginevyo.

52 UNHCR, 2019:51.

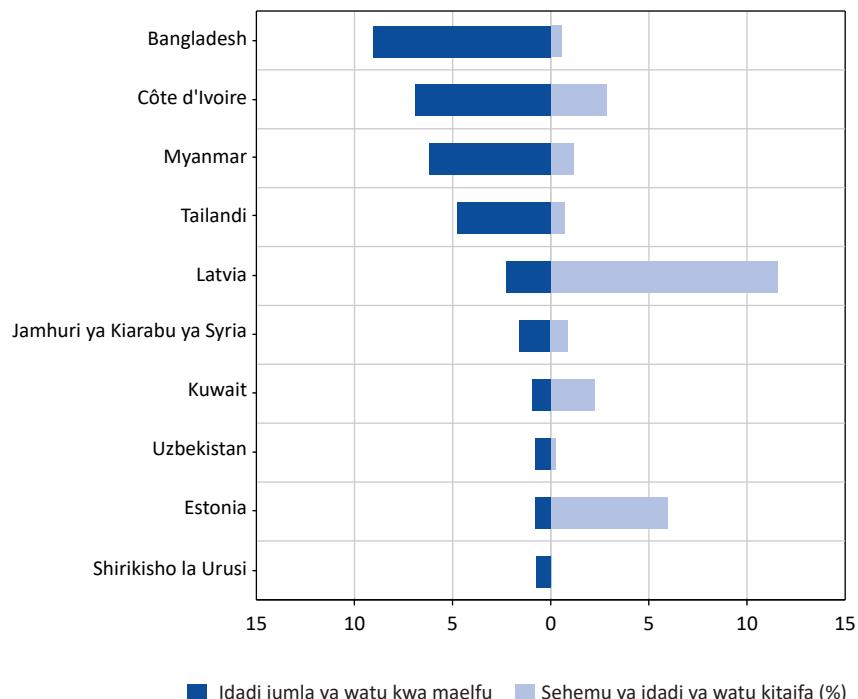
53 UNHCR, 2018:53. Kulingana na mbinu ya kitakwimu ya UNHCR, wakimbizi wasio na utaifa, waomba hifadhi na wakimbizi wa ndani (IDPs) katika nchi zingine wanabaki kutengwa na data zilizoripotiva juu ya watu wasio na utaifa. Hata hivyo, katika Global Trends: Forced Displacement katika mwaka wa 2017, UNHCR inaonyesha kuwa ripoti ya takwimu ya idadi ya watu wasio na utaifa inakaguliwa sasa (UNHCR, 2018). Tazama pia Institute on Statelessness and Inclusion, 2018.

54 Adjami, 2016.

55 Van Waas, 2013.

56 Venkov, 2018; Institute on Statelessness and Inclusion, 2014.

Kielelezo cha 13. Idadi kubwa ya watu wasio na utaifa kutoka nchi 10 za juu zinazoripoti katika mwaka 2018

Chanzo: UNHCR, 2019; UN DESA, 2017b.

Maelezo: Jumla iliyo upande wa kushoto wa mchoro huu inahusu mkusanyiko wa idadi ya watu walioripotiwa ambao wanafanuliwa kimataifa kama watu wasio na utaifa na walio chini ya mamlaka ya UNHCR, ingawa nchi zingine zinawenza kujumuisha watu ambaa utaifa wao haujabainishwa. Data zinatoka kwa ripoti ya UNHCR Global Trends, ambazo zinatofautiana na data ililizoripotiwa katika hifadhidata ya Takwimu za Idadi ya Watu. Kinyume na ripoti yake, hifadhidata hiyo hajumuishi wakimbizi wa Rohingya walio nchini Bangladeshi na IDPs huko Myanmar, ambaa hawakuwa na utaifa katika mwaka 2017 na 2018.

Wingi wa idadi ya watu uliotumika kukokotoa asilimia ya idadi ya watu wasio na utaifa iliyo upande wa kulia wa mchoro inategemea jumla ya idadi ya wakazi wa nchi kulingana na makadirio ya idadi ya watu ya UN DESA ya 2017.

Kwa bahati mbaya, kutokana na upungufu wa sasa wa data na changamoto za kimbinu, haiwezekani kutoa mwelekeo wa kipindi cha muda mrefu wa kutokuwa na utaifa, au athari za juhudzi za sasa za kuutokomeza. Wakati mpango wa UNHCR unaotwa *Global Action Plan to End Statelessness* wa kukomesha ukosefu wa utaifa ifikapo mwaka 2024 umesababisha matokeo yanayoonekana tangu 2014, kupunguza ukosefu wa utaifa ni mchakato wa taratibu.⁵⁷ UNHCR inabainisha watu 56,400 wasio na utaifa walioripotiwa katika nchi 24 ambaa walipata utaifa au ambaa utaifa wao ulithibitishwa katika mwaka wa 2018, hasa huko Kazakhstan, Kyrgyzstan, Shirikisho la Urusi, Uswidi, Tajikistan, Turkmenistan, Uzbekistan na Vietnamu.

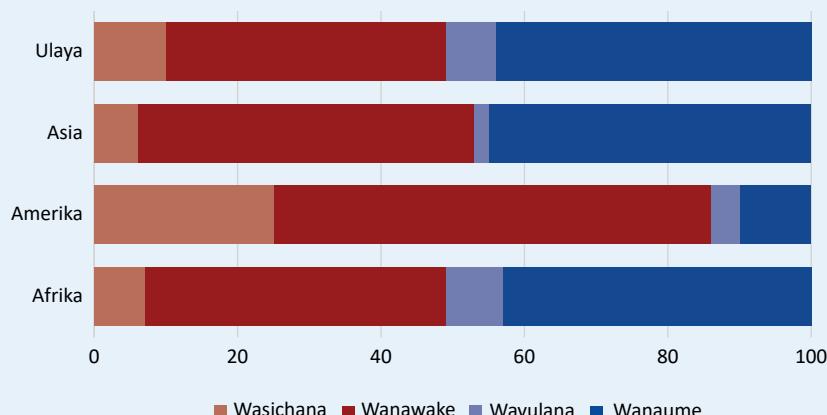
57 UNHCR, 2014b; UNHCR ExCom, 2017.

Ushirikiano wa Data Dhidi ya Usafirishaji Haramu

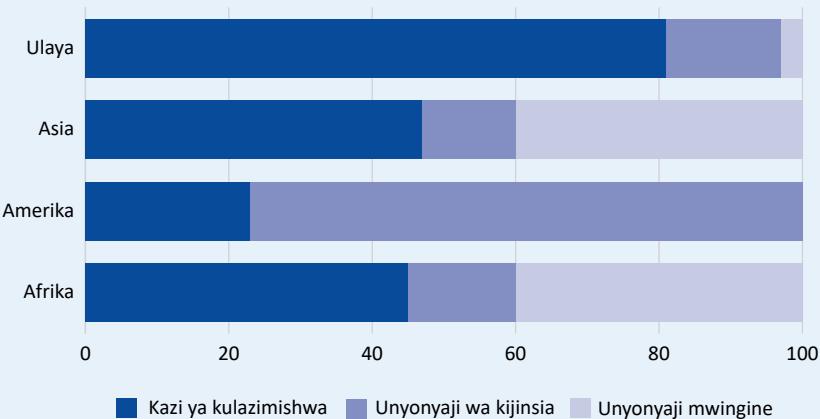
Tangu katikati ya miaka ya 1990, IOM imesaidia zaidi ya waathiriwa 100,000 wa usafirishaji haramu ulimwenguni. Kupitia shughuli hizi za msaada wa moja kwa moja, IOM iliunda hifadhidata yake kuu ya usimamizi wa viza, ambayo ina habari juu ya viza zaidi ya 55,000 tangu 2002. Data hizi ni pamoja na habari juu ya waathiriwa wa usafirishaji haramu, pamoja na idadi ya watu, lakini pia habari juu ya uzoefu wao wa usafirishaji. Kama chanzo cha kipekee cha habari juu ya biashara haramu ya usafirishaji wa binadamu, IOM imefanya kazi kuleta data hizi kwa hadhira ya umma ili ufahamu muhimu uweze kukuzwa na kutolewa kwa wahusika wanaopinga biashara haramu ya usafirishaji kote ulimwenguni. Sehemu kubwa ya juhudii hii imekuwa uzinduzi wa Ushirikiano wa Data Dhidi ya Usafirishaji Haramu (CTDC) katika mwaka wa 2017, kwa ushirikiano na Polaris and Liberty Shared.^a

CTDC ndicho kitovu cha kwanza cha data ulimwenguni juu ya biashara haramu ya usafirishaji wa binadamu, na inaunganisha hifadhidata tatu kubwa zaidi za kiwango cha visa, na matokeo yake ni hifadhidata moja kuu yenye habari juu ya visa zaidi ya 90,000. Katika miaka ya programu 2016 na 2017, usajili mpya wa visa 40,190 ulijumuishwa. Waathiriwa waliosajiliwa katika kipindi hicho walikuwa kutoka nchi 147 na walinyanyaswa katika nchi 107. Wengi wao walikuwa wanawake (54%), wakati asilimia 20 walikuwa wasichana, asilimia 22 walikuwa wanaume na asilimia 5 walikuwa wavulana. Zaidi ya robo walikuwa watoto, huku asilimia 16 ya waathiriwa wakianzia umri wa miaka 15 hadi 17. Karibu asilimia 30 walisafirishwa na kuingizwa katika kazi ya kulazimishwa, wakati asilimia 47 walisafirishwa kwa lengo la unyonyaji wa kijinsia. Hata hivyo, kama inavyoonyeshwa kwenye takwimu hapa chini, kuna tofauti kubwa za kikanda.^b

Jinsia kulingana na eneo la unyonyaji katika data ya CTDC (2016–2017)

Aina ya unyonyaji kulingana na eneo la unyonyaji katika data ya CTDC (2016–2017)

- a Inapatikana katika www.ctdatacollaborative.org/.
- b Oceania haikuju muishwa, kwa sababu ya idadi ndogo ya waathiriwa katika hifadhidata ya CTDC. Kategoria ya "unyonyaji mwingine" katika upande wa kulia wa kielelezo inajumuisha ndoa ya kulazimishwa, kuondolewa kwa viungo, utumwa na desturi kama hizo, na aina zingine za unyonyaji. Habari juu ya ufanuzi wa istilahi inaweza kupatikana kwenye tovuti ya CTDC.

Hitimisho

Ni muhimu kuelewa uhamiaji na ufurushwaji, na jinsi unavyobadilika ulimwenguni, ukizingatia umuhimu wake kwa Mataifa, jamii za maeneo mahususi na watu binafsi. Uhamiaji wa binadamu unaweza kuwa jambo la zamani ambalo linarudi nyuma hadi vipindi vya mwanzo vya historia, lakini udhihirikaji na athari zake vimebadilika katika kipindi cha muda mrefu kwani ulimwengu umekuwa wa utandawazi zaidi. Sasa, zaidi ya wakati mwingine wowote katika historia, tuna habari zaidi juu ya uhamiaji na ufurushwaji kwa matumizi yetu. Na bado, hali ya uhamiaji katika ulimwengu uliouunganishwa inamaanisha kuwa inaweza kuwa vigumu kunasa nguvu zake katika takwimu. Uhamiaji unahusisha "matukio" ambayo yanaweza kuwa ya haraka na changamano. Ingawa ni kweli kwamba ruwaza za uhamiaji wa kimataifa zinahusiana na michakato ya kijamii, kiuchumi na kijiografia ambayo imebadilika katika muda wa vizazi vingi, kama sio mamia ya miaka, maendeleo ya hivi karibuni katika uunganishaji wa kimataifa yanatoa nafasi zaidi za utofauti mkubwa katika michakato ya uhamiaji.

Inazidi kuwa muhimu, kwa hivyo, kujuu mienendo na mitindo inayobadilika katika uhamiaji na ufurushwaji. Katika sura hii, tumetoa maelezo jumla ya kiulimwengu ya uhamiaji na wahamiaji, kulingana na data ya sasa inayopatikana. Licha ya mapengo na muda kati ya data, mahitimisho kadhaa ya kiwango cha juu yanaweza kutolewa. Kwa mfano, katika kiwango cha ulimwengu, tunaweza kuona kwamba, baada ya muda mrefu, wahamiaji wamepata makazi katika maeneo fulani (kama Asia) kwa kiwango kikubwa zaidi kuliko kwininge (kama vile Afrika na Amerika ya Kusini na Karibiani), na kwamba hali hii inaweza kuendelea (angalia kielelezo cha 1). Vivyo hivyo, takwimu zinaonyesha kuwa wafanyakazi wahamiaji wanaendelea kuvutiwa na kanda

zenye fursa nyingi, jinsi uchumi unavyokua na masoko ya wafanyakazi yanavyobadilika, na kwamba idadi ya wafanyakazi wahamiaji inaegemea sana kwenye jinsia moja (angalia kielelezo cha 7).

Data za ulimwengu pia zinaonyesha kuwa ufurushwaji unaosababishwa na migogoro, vurugu za jumla na mambo mengine bado ni wa juu sana. Migogoro na vurugu zisizodhibitiwa kwa urahisi, zisizotatuliwa na za mara kwa mara zimesababisha kuongezeka kwa idadi ya wakimbizi kote ulimwenguni katika miaka ya hivi karibuni, huku wanawake na watoto wakichangia sehemu kubwa ya jumla ya idadi hiyo. Wakati nchi chache zinaendelea kutoa suluhisho kwa wakimbizi, kwa jumla, haya hayatoshi kushughulikia mahitaji ya ulimwengu mzima, hasa ikizingatiwa mabadiliko ya hivi karibuni katika mwelekeo wa wakimbizi kupata makazi mapya huko Marekani (tazama kielelezo cha 10). Zaidi ya hayo, ilikadiriwa kwamba kutakuwa na watu wengi waliokimbia makazi yao mwishoni mwa 2018 kuliko hapo awali. Pia tunapata kwamba idadi inayokadiriwa ya watu wasio na utaifa ulimwenguni ni kubwa, karibu milioni 4, licha ya kwamba tahadhari imetolewa kuwa haya ni makadirio pungufu. Mbali na maswala ya kimsingi ya haki za binadamu, ukosefu wa utaifa unaweza kuwaweka watu katika hatari ya kuhamia na ufurushwaji (usiofuata kanuni), kwa hivyo ni suala muhimu ulimwenguni linalostahili ukusanyaji zaidi wa data, utoaji wa ripoti na uchambuzi.⁵⁸

Ushirikiano wa kimataifa kuhusu uhamiaji umetambuliwa na idadi kubwa ya Mataifa - pamoja na watusika wasio wa Serikali wanaoshughulikia uhamiaji - kama muhimu na ya kimsingi katika kufanikisha uhamiaji salama, wenyе utaratibu na unaofuata kanuni kwa wote. Mkataba wa Ulimwenguni wa Uhamiaji unaweka hili wazi, ukisisitiza kujitolea kwa ulimwengu kuboresha ushirikiano wa kimataifa juu ya uhamiaji, pamoja na ukusanyaji wa data za uhamiaji, ili tuweze kuelewa vizuri mienendo na ruwaza zinazobadilika na michakato, ili kusaidia ukuzaji wa majibu yaliyohimiliwa na ushahidi.⁵⁹ Kuna fursa za kufanikisha na changamoto za kushinda, tunapofanya kazi kwa pamoja kuelekea katika utekelezaji wa ahadi hii.

58 Lengo la 4 la Mkataba wa Ulimwenguni wa Uhamiaji Salama, wenyе Utaratibu na Unaofuata Kanuni linatambua haja ya kupunguza ukosefu wa utaifa na linaeleza hatua za kufanikisha hili.

59 Tazama sura ya 11 ya ripoti hii kwa mjadala wa Mkataba wa Ulimwenguni wa Uhamiaji Salama, wenyе Utaratibu na Unaofuata Kanuni, na malengo yake 23.

Marejeleo*

Adjami, M.

- 2016 *Statelessness and Nationality in Côte d'Ivoire: A Study for UNHCR*. Inapatikana katika www.refworld.org/docid/58594d114.html.

Benki ya Dunia

- 2016 *Migration na Remittances Factbook 2016* – Third edition. World Bank, Washington, D.C. Inapatikana katika <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/23743/9781464803192.pdf?sequence=3&isAllowed=y>.
- 2017a Migration and Remittances: Recent Developments and Outlook. Migration and Development Brief 27. World Bank, Washington, D.C. Available at <http://pubdocs.worldbank.org/en/992371492706371662/MigrationandDevelopmentBrief27.pdf>.
- 2017b Remittances to developing countries decline for second consecutive year. Press release, World Bank, Washington, D.C. Inapatikana katika www.worldbank.org/en/news/press-release/2017/04/21/remittances-to-developing-countries-decline-for-second-consecutive-year.
- 2018 Migration and Remittances: Recent Developments and Outlook. Migration and Development Brief 30. World Bank, Washington, D.C. Inapatikana katika www.knomad.org/sites/default/files/2018-12/Migration%20and%20Development%20Brief%2030.pdf.
- 2019 Migration and Remittances: Recent Developments and Outlook. Migration and Development Brief 31. World Bank, Washington, D.C. Inapatikana katika www.knomad.org/sites/default/files/2019-04/Migrationanddevelopmentbrief31.pdf.
- n.d.a World Bank Country and Lending Groups. World Bank, Washington, D.C. Available at <https://datahelpdesk.worldbank.org/knowledgebase/articles/906519-world-bank-country-and-lending-groups> (accessed 2 September 2019).
- n.d.b Migration and Remittances Data (updated as of April 2019). World Bank, Washington, D.C. Available at www.worldbank.org/en/topic/migrationremittancesdiasporaissues/brief/migration-remittances-data (accessed 2 September 2019).
- n.d.c Migration and Remittances Publications. World Bank, Washington, D.C. Inapatikana katika www.worldbank.org/en/topic/migrationremittancesdiasporaissues/brief/migration-and-remittances-publications.

Blizzard, B. na J. Batalova

- 2019 Refugees and Asylees in the United States. *Spotlight*, Migration Policy Institute, 13 June. Inapatikana katika www.migrationpolicy.org/article/refugees-and-asylees-united-states.

Brookings Institution na University of Bern

- 2010 *IASC Framework on Durable Solutions for Internally Displaced Persons*. The Brookings Institution, Washington, D.C. Inapatikana katika www.unhcr.org/50f94cd49.pdf.

* Viungo vyote vilikuwa vinafanya kazi wakati kazi ilichapishwa.

Center for Strategic and International Studies (CSIS)

- 2019 *Out of the Shadows: Shining a Light on Irregular Migration.* Project Director: D.F. Runde, Authors: E.K. Yayboke na C. Garcia Gallego, CSIS Project on Prosperity and Development, CSIS and Rowman & Littlefield, Washington, D.C., and Lanham. Inapatikana katika https://csis-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/190826_RundeYaybokeGallego_IrregularMigrations.pdf.

de Beer, J., J. Raymer, R. van den Erf na L. van Wissen

- 2010 Overcoming the problems of inconsistent international migration data: A new method applied to flows in Europe. *European Journal of Population*, 6(4):459–481.

Fertig, M. na C. Schmidt

- 2001 First- and second-generation migrants in Germany – What do we know and what do people think? *IZA Discussion Papers*, 286:1–48.

Gallagher, A. na M. McAuliffe

- 2016 South-East Asia and Australia. In: *Migrant Smuggling Data and Research: A Global Review of the Emerging Evidence Base* (M. McAuliffe na F. Laczko, eds.). ILO, Geneva. Inapatikana katika https://publications.iom.int/system/files/smuggling_report.pdf.

Gordon, I., K. Scanlon, T. Travers na C. Whitehead

- 2009 Economic Impact on London and the UK of an Earned Regularization of Irregular Migrants in the UK. Greater London Authority, London. Inapatikana katika www.london.gov.uk/sites/default/files/gla_migrate_files_destination/irregular-migrants-report.pdf.

Institute on Statelessness and Inclusion

- 2014 *The World's Stateless.* Wolf Legal Publishers, Oisterwijk. Inapatikana katika www.institutesi.org/worldstateless.pdf.
- 2018 *Statelessness in Numbers: 2018. An Overview and Analysis of Global Statistics.* Inapatikana katika www.institutesi.org/ISI_statistics_analysis_2018.pdf.

Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC)

- 2018 Global Report on Internal Displacement 2018. IDMC, Geneva. Inapatikana katika www.internal-displacement.org/global-report/grid2018/.
- 2019 Global Report on Internal Displacement 2019. IDMC, Geneva. Inapatikana katika www.internal-displacement.org/global-report/grid2019/.
- n.d. Global Internal Displacement Database. IDMC, Geneva. Inapatikana katika www.internal-displacement.org/database (accessed 3 September 2019).

International Labour Organization (ILO)

- 2018 *ILO Global Estimates on International Migrant Workers – Results and Methodology.* 2nd edition. ILO, Geneva. Inapatikana katika www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_652001.pdf.
- n.d. Arab States: Labour Migration. Inapatikana katika www.ilo.org/beirut/areasofwork/labour-migration/lang--en/index.htm.

International Organization for Migration (IOM)

- 2000 *World Migration Report 2000*. ILO, Geneva. Inapatikana katika <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2000>.
- 2003 *World Migration Report 2003: Managing Migration Challenges and Responses for People on the Move*. ILO, Geneva. Inapatikana katika <http://publications.iom.int/books/world-migration-report-2003-managing-migration>.
- 2019a *2018 Return and Reintegration Key Highlights*. ILO, Geneva. Inapatikana katika www.iom.int/sites/default/files/our_work/DMM/AVRR/2018_return_and_reintegration_key_highlights.pdf.
- 2019b *Glossary on Migration*. International Migration Law No. 34, IOM, Geneva. Napatikana katika www.iom.int/glossary-migration-2019.
- n.d. *Latest Global Figures: Missing Migrants Project: Tracking Deaths Along Migratory Routes*. ILO, Geneva. Inapatikana katika <https://missingmigrants.iom.int/>.

Koser, K.

- 2010 Dimensions and dynamics of irregular migration. *Population, Space and Place*, 16(3):181–193.

Kyaw, N.N.

- 2017 Unpacking the presumed statelessness of Rohingyas. *Journal of Immigrant and Refugee Studies*, 15(3):269–286.

Laczko, F.

- 2017 Improving data on migration: A 10-point plan. *Migration Policy Practice*, 7:1, January–March. Inapatikana katika <https://publications.iom.int/fr/books/migration-policy-practice-vol-vii-number-1-january-march-2017>.

McAuliffe, M.

- 2018 The nexus between forced and irregular migration: Insights from demography. In: *The Demography of Refugee and Forced Migration* (G. Hugo, J. Abbasi-Shavazi and E.P. Kräly, eds.). Springer, Cham, Switzerland.

Neto, F.

- 1995 Predictors of satisfaction with life among second generation migrants. *Social Indicators Research*, 35(1):93–116.

Organisation for Economic Co-Operation and Development (OECD)

- 2018 *International Migration Outlook 2018*. OECD Publishing, Paris. Inapatikana katika www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migration-outlook-2018_migr_outlook-2018-en.
- n.d.a International Migration Database. OECD Data, Paris. Inapatikana katika <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=MIG> (accessed 2 September 2019).
- n.d.b Foreign-Born Employment. OECD Data, Paris. Inapatikana katika <https://data.oecd.org/migration/foreign-born-employment.htm> (accessed 2 September 2019).

- n.d.c Net ODA. OECD Data, Paris. Inapatikana katika <https://data.oecd.org/oda/net-oda.htm> (accessed 3 September 2019).
- Poulain, M. na N. Perrin
- 2001 Is the measurement of international migration flows improving in Europe. Working Paper No. 12. Joint ECE-EUROSTAT Work Session on Migration Statistics organized in cooperation with the UN Statistics Division. UN Statistical Commission and the UN Economic Commission for Europe (Eurostat). Geneva, 21-23 May.
- Radford, J. na P. Connor
- 2019 Canada now leads the world in refugee resettlement, surpassing the U.S., Pew Research Center, Factank, News in the Numbers, 19 June. Inapatikana katika www.pewresearch.org/fact-tank/2019/06/19/canada-now-leads-the-world-in-refugee-resettlement-surpassing-the-u-s/.
- Skeldon, R.
- 2018 *International Migration, Internal Migration, Mobility and Urbanization: Towards More Integrated Approaches*. Migration Research Series, No. 53. IOM, Geneva.ILO, Geneva. Inapatikana katika <https://publications.iom.int/books/mrs-no-53-international-migration-internal-migration-mobility>.
- United Nations
- 1954 Convention relating to the Status of Stateless Persons. United Nations Treaty Series, 360:117, 28 September. Entry into force, 6 June 1960.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs (UN DESA)
- 1998 *Recommendations on Statistics of International Migration: Revision 1*. United Nations, New York. Inapatikana katika https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_58rev1e.pdf.
- 2002 *International Migration 2002*. Population Division, New York.
- 2015 *International Migration Flows to and From Selected Countries: The 2015 Revision*. UN DESA, Population Division. Inapatikana katika www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/empirical2/migrationflows.asp (imefikiwa Jumatatu, Septemba 02, 2019).
- 2008 International Migrant Stock: The 2008 Revision. United Nations, New York. Inapatikana katika <https://esa.un.org/migration/index.asp?panel=1> (imefikiwa tarehe 3 Septemba 2019).
- 2017a *International Migration Report 2017*. United Nations, ST/ESA/SER.A/403, December. Inapatikana katika www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017.pdf.
- 2017b International Migrant Stock: The 2017 Revision. United Nations database, POP/DB/MIG/Stock/Rev.2017. Inapatikana katika www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates17.shtml (imefikiwa tarehe 2 Septemba, 2019).

- 2019a *International Migrant Stock 2019*. UN DESA, Population Division, New York. Inapatikana katika www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates19.asp (imefikiwa tarehe 26 Septemba 2019).
- 2019b *International Migration Stock 2019*. Documentation. POP/DB/MIG/Stoc/Rev.2019, UN DESA, Population Division, New York. Inapatikana katika www.un.org/en/development/desa/population/.
- 2019c World Population Prospects 2019. Highlights. ST/ESA/SER.A/423, UN DESA, Population Division, New York. Inapatikana katika https://population.un.org/wpp/Publications/Files/WPP2019_Highlights.pdf.

United Nations Development Programme (UNDP)

- 2009 *Human Development Report 2009*. UNDP, New York. Inapatikana katika www.hdr.undp.org/sites/default/files/reports/269/hdr_2009_en_complete.pdf.

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)

- 2010 *UNHCR Global Trends 2010*. UNHCR, Geneva. Inapatikana katika www.unhcr.org/statistics/country/4dfa11499/unhcr-global-trends-2010.html.
- 2014a *Handbook on Protection of Stateless Persons under the 1954 Convention Relating to the Status of Stateless Persons*. UNHCR, Geneva. Inapatikana katika www.unhcr.org/dach/wp-content/uploads/sites/27/2017/04/CH-UNHCR_Handbook-on-Protection-of-Stateless-Persons.pdf.
- 2014b *Global Action Plan to End Statelessness*. UNHCR, Geneva. Inapatikana katika www.refworld.org/docid/545b47d64.html.
- 2018 *Global Trends: Forced Displacement in 2017*. UNHCR, Geneva. Inapatikana katika www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/5b27be547/unhcr-global-trends-2017.html.
- 2019 *Global Trends: Forced Displacement in 2018*. UNHCR, Geneva. Inapatikana katika www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/5d08d7ee7/unhcr-global-trends-2018.html.
- n.d.a Population Statistics. UNHCR, Geneva. Inapatikana katika http://popstats.unhcr.org/en/persons_of_concern (ilifikiwa tarehe 3 Septemba 2019).
- n.d.b Resettlement. UNHCR, Geneva. Inapatikana katika <http://popstats.unhcr.org/en/resettlement> (ilifikiwa tarehe 3 Septemba 2019).

UNHCR Executive Committee (ExCom)

- 2017 *Update on Statelessness*. United Nations Document EC/68/SC/CRP.13, 7 June. Inapatikana katika www.refworld.org/docid/59a58d724.html.

United States Department of Homeland Security

- 2018 DHS announces additional, enhanced security procedures for refugees seeking resettlement in the United States. Press Release, 31 January. Inapatikana katika www.dhs.gov/news/2018/01/29/dhs-announces-additional-enhanced-security-procedures-refugees-seeking-resettlement.

Van Waas, L.

- 2013 Reflections on Thailand (1): A protracted and neglected situation of statelessness. Weblog Statelessness Programme, Tilburg University. Inapatikana katika <http://statelessprog.blogspot.com/2013/02/reflections-on-thailand-1-protracted.html>.

Venkov, J.

- 2018 *Not just a simple twist of fate: statelessness in Lithuania and Latvia. European Network on Statelessness.* Napatikana katika www.statelessness.eu/blog/not-just-simple-twist-fate-statelessness-lithuania-and-latvia.